

Omakoti

Olisiko aika laatia edunvalvonta-
valtuutus tai testamentti?

Ihmisläheistä ja luotettavaa lakiapua

- perunkirjoitus- ja perintöasiat
- rikos- ja riitaoikeudenkäynnit
- asiakirjojen laadinta

Varaa aika
p. 050 462 9022
Myös kotikäynnit.

Även på svenska

ASIANAJOTOIMISTO LAKIASIAT
Wehka-aho Oy

Kirkkotallintie 4 A, 2. krs.
02400 Kirkkonummi
www.wehka-aho.fi

RAASEPORI-HANKO » NUMERO 1/2024 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 15. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Keittiö uudistuu pienilläkin keinoilla

Katto kuntoon ennen
aurinkopaneelien asennusta

6

Rintamamiestalo kävi
läpi muodonmuutoksen

10

**MITSUBISHI
ELECTRIC**

Ilmalämpöpumput

MSZ-LN25VGW

Alk. **2495€** asennettuna!

Mitsubishi Electric -lämpöpumput
on tehty toimimaan Suomen
ankarissa olosuhteissa.

MSZ-AY25VGK

Alk. **2215€** asennettuna!

Mitsubishi Electric -ilmalämpöpumppu
tuottaa kotiisi edullista lämpöä

LAAJA VALIKOIMA ILMA-VESILÄMPÖPUMPUJA

YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLINEN

R32

Ilma-vesilämpöpumppu ottaa lämmitysenergian ilmasta ja
siirtää sen veteen. Se soveltuu siksi vesikeskustlämmitteisen
talon lämmityslaitteeksi, ja sillä voi helposti korvata öljykattilan.

Edustamme seuraavia valmistajia:

www.ek-automatic.com

**NYA APOTEKET I EKENÄS
TAMMISAAREN UUSI APTEEKKI**

NYA APOTEKET I EKENÄS TAMMISAAREN UUSI APTEEKKI

Stationsvägen 6, 10600 Ekenäs

Tel. 019 241 2426

Öppet: må-fre 8.30–18,
lö 9–14, sö stängt

TENALA APOTEK / TENHOLAN APTEEKKI

Sockenvägen 23, Tenala

Tel. 019 2450535

Öppet vardagar 10-17

Märk även att som registrerad Nyckelkund
samlar du bonus på dina köp hos oss.

www.ekenasapotek.fi

**Sähkötalo
Elhuset**

Elina Kurjenkatu 4
10300 Karjaa
019 - 233 060

Ma-pe
9.00–17.00
La 9.00–13.00

Meiltä langattomat Ajax-murtohälytinjärjestelmät

Peruspaketti alk. 399€

- Euroopan palkituin järjestelmä
- Helppo käyttää, nopea asentaa
- Laajenna järjestelmää tarpeen mukaan lisäilmaisimilla
- Seuraa App:lla laitteen tilaa
- Kysy myös asennusta ja valvontapalvelua

Meiltä myös laadukkaat kamerajärjestelmät

Vartioimisliike P. Heinonen Oy
office@vph.fi, 0400 471 566, päivystys 0400 814 136

Hei lukija

Askarruttaako
kodin remontointi?

Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:

omakotilehdet.fi/palaute

Oletko jo
tutustunut?

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

finnobau

RAPPAUKSET JA REMONTIT AMMATTITAITIDOLLA

- Julkisivurappaukset ja huoltomaalaukset
- Tasoitus- ja maalaustyöt
- Julkisivujen korjaukset ja huollot
- Saneeraus- ja remontointityöt

luotettava
kumppani

RALA
PÄTEVYYS

finnobau@finnobau.fi

www.finnobau.fi

040 728 99 33

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2024	vko	9
Nro 2/2024	vko	27
Nro 3/2024	vko	39
Nro 4/2024	vko	48

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 11 000 kpl.
Plentalot Hangon, Inkoon ja Raaseporin taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Media Potentia Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksista lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan.Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

14
Omakotitalojen
kaupassa nähtävissä
piristymisen merkkejä

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Omakotitalon kattoremontti
- 10 Rintamamiestalo uudistui
- 14 Talokauppa uuteen nousuun?
- 16 Toimiva keittiö
- 18 Ennakoi ikääntyvän asumistarpeet
- 20 Omakotitalon huoltovuosi
- 22 Tutustu suurten kaupunkien teatteritarjontaan
- 25 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 26 Ajanviete
- 27 Lakipalsta

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Joukossa on voimaa

Oma rauha on yksi yleisimpiä perusteluita, kun suomalaiselta kysellään, mikä omakotitaloasumisessa viehättää.

Ihminen ei ole kuitenkaan saari, ei varsinkaan asuessaan pientaloalueella. Asuinympäristön lisäksi viihtyisyyteen vaikuttavat olennaisesti myös yhteisöllisyys ja hyvät naapurisuhteet. Toisinaan kaipaamme ympärillemme kylämaisyyttä silloinkin, kun janoamme omaa rauhaa.

Täällä toimituksessa aika ajoin vastaamme tulee esimerkkejä aktiivisista ja yhteen hiileen puhaltavista omakotitaloyhdistyksistä ja pientaloalueista. Ne ovat aina yhtä ilahduttavia, ja niistä saa usein myös kiinnostavaa jutun juurta.

Naapuruston yhteistyö ei ole kuitenkaan pelkästään viihtyisää yhdessä puuhastelua, vaan voi olla myös käytännöllinen ja taloudellinen ratkaisu. Esimerkiksi tämän vuoden heinäkuusta alkaen myös omakotitaloissa on aloitettava biojätteen erilliskeräys kaikissa yli 10 000 asukkaan taajamissa. Joillakin alueilla tämä voi olla edullisinta toteuttaa niin sanotulla biokimpalla eli hankkimalla naapuruston kesken yhteisen biojäteastian.

Voisiko tänä vuonna tutustua naapureihin vihdoin paremmin, vaikka sitten niinkin arkisen asian kuin jätteidenkeräyksen varjolla?

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
Päätoimittaja
Omakoti

HANGON AUTOHUOLTO

Hangon
Autohuolto

Hemming Elfvingin tie 6,
10960 Hanko Pohjoinen
puh. 045-7876 4391
myynti@hangonautohuolto.fi
www.hangonautohuolto.fi
Avoinna klo 10.00-18.00

MAINOSTAJA, varaa
näkyvyytesi Omakotilehtiin
verkkokaupasta.

https://mediapotentia.mediani.fi

MEDIANI
WWW.MEDIANI.FI

Omakoti

» LYHYESTI

Alkusammutus tuottaa tuloksia – hätiköinti aiheuttaa kuitenkin tarpeettomia vahinkoja

Todennäköisin tilanne, jossa suomalainen tulee kokeilleeksi alkusammutustaitojaan, on ruoanlaitto. Keittiössä ja esimerkiksi grillatessa syttyy vuosittain satoja tulipaloja. Tästä huolimatta harva miettii, miten toimisi, jos keittiössä syttyisi tulipalo.

– Kokkaaminen tai ruoan lämmittäminen on niin arkista, ettei siihen välttämättä mielletä liittyvän riskejä. Tosiasiassa lieteen liittyviä vaaratilanteita tapahtuu kuitenkin tilastojen valossa päivittäin. Ruoka voi esimerkiksi syttyä kuumennettaessa palamaan tai liedelle on voinut unohtua jokin sinne täysin kuulumaton tavara. Jotain kättä pidempää alkusammutukseen kannattaa siis aina olla saatavilla, sanoo korvausjohtaja **Antti Määttänen** LähiTapiola Pirkanmaalta.

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön tuoreessa tutkimuksessa analysoitiin LähiTapiolalle ilmoitettuja liesipaloja. Vakuutusyhtiölle ilmoitetut vahingot antavat aiempaa tarkempaa kuvaa palojen sytymissyistä ja myös alkusammutustilanteista.

– Niissä tapauksissa, joissa varmuudella tiedetään alkusammutusta yritetyn, tulen leviäminen saatiin estettyä lähes 90 prosentissa tapauksista. Alkusammutukseen kannattaa siis aina ryhtyä, jos sen pystyy tekemään itseään tai muita vaarantamatta, kertoo Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön tutkija **Laura Kuurne**.

Samalla tutkimuksesta kävi ilmi, että onnistuneista alkusammutuksista joka neljäs oli sellainen, jossa oli hätiköinnin takia aiheutunut tarpeettomia vahinkoja. Nämä olivat ehkäistävissä.

Siirrettäessä tuli voi tarttua verhoon tai kuuma kattila polttaa pintaa

Alkusammutukseen liittyvät lisävahingot kytkeytyvät usein siihen, että palavaa esinettä lähdetään kuljettamaan toiseen

paikkaan tai siirretään paloherkälle alustalle. Tutkimuksessa tuli esimerkiksi esiin tilanteita, joissa tulikuuma esine oli tipunut käsistä lattialle tai muulle tasolle ja aiheuttanut palojälkiä. Jos taas palavaa kattilaa lähdetään viemään ulos, tuli voi tarttua esimerkiksi verhoihin tai vaatteisiin.

– Jos ruoka tai muu tavara syttyy liedellä palamaan, sen voi hyvin sammuttaa siinä paikassa. On ymmärrettävää, että ensimmäinen reaktio voi olla, että palava esine täytyy saada ulos, mutta palon alku kannattaa tukahduttaa syttymispaikassa sopivalla sammutusvälineellä. Siirtämiseen liittyy aina lisäriskejä. Mahdollisimman pian kannattaa myös kääntää liesi ja liesituuletin pois päältä, sanoo Määttänen.

Tutkimuksen valossa sammutuspeite on yleisimmin keittiössä käytetty sammutusväline: sillä tuli oli saatu tukahduttua joka neljännessä liesipalossa. Myös vettä, käsiammutinta tai kattilan kantta oli käytetty useissa tapauksissa. Tarvittaessa matto tai märkä pyyhkekin oli auttanut.

– Uskaltaisain sanoa, että jos sammutuspeite on lähellä saatavilla ja sen käyttöön on tutustuttu ennalta, se toimii hyvin monessa kodin sammutustilanteessa. Peite kannattaa pitää keittiössä käden ulottuvilla eikä esimerkiksi eteisen kaapissa. Kun on miettinyt ennalta, mitä palon syttyessä voi tehdä, voidaan useimmat palot saada taltutettua, sanoo Kuurne.

Kattilan kansi unohtuu – Soita tarvittaessa apua paikalle

Keittiössä syttyviin tulipaloihin on olemassa useita sammutuskeinoja. Jos liesi on unohtunut päälle ja sen kuumuudessa syttyy esimerkiksi pizzalaatikko, leikkuualusta tai leivänpaahdin palamaan, voi liekit tukahduttaa sammutuspeitteellä tai käsiammuttimella.

Jos taas tuli on kattilassa tai pannulla, alkusammutukseen voi käyttää myös kyseisen astian kantta.

– Tutkimuksen perusteella kattilan kansi ei usein muistu ihmisille mieleen alkusammutusvälineenä. Sopivan kokoinen kansi on kuitenkin hyvä tapa sammuttaa esimerkiksi pieni ruoka- tai rasvapalo. On tietenkin tärkeää muistaa, että kannen tulisi olla kuiva eikä sitä saa raottaa, ennen kuin tuli varmasti on talttunut, sanoo Määttänen.

Tutkija Kuurne muistuttaa veden ja rasvapalon riskeistä.

– Vesi voi saada palavan rasvan leviämään jopa räjähdysmäisesti. Siksi sitä ei tule käyttää esimerkiksi öljyn tai voin sammutuksessa. Rasvapaloihin liittyykin moni alkusammutuksen lisävahinkojen riskeistä: myös tutkimuksessa tuli esiin tilanne, jossa rasvapalo oli pahentunut, kun sitä yritettiin sammuttaa vedellä. Palava rasva voi myös roiskua tai kaatua, jos astiaa lähdetään siirtämään, sanoo Kuurne.

Jos palon alku ei ole enää turvallisesti sammutettavissa, poistu paikalta ja soita apua hätänumerosta 112. Auta ja varoita mahdollisuuksien mukaan muita. Sulje ovet perässäsi.

Näin voit lisätä kokkailun ja keittiön paloturvallisuutta

- Pidä alkusammutusväline käden ulottuvilla: sammutuspeite, käsiammutin, kuiva kattilankansi. Opettele alkusammutusvälineen käyttöä ennalta.
- Varmista, että asunnossa on toimiva palovaroitin
- Älä jätä ruokaa liedelle valvomatta
- Älä säilytä liedellä tai sen välittömässä läheisyydessä mitään ylimääräistä
- Harkitse induktiolieden hankkimista tai liesivahdin asentamista, jos taloustilanne sallii

Tee laiteostoksista kestävämpiä huomioimalla energiamerkintä

Hankintavaiheessa on helpoin vaikuttaa laitteen tuomaan energiankulutukseen ja syntyviin energiakuluihin. Monen laitteen kyljestä saa yhdellä vilkaisulla paljon tietoa, kun tarkastaa laitteen energiamerkinnän. Uudistuneessa energiamerkissä asteikko on aina A:sta G:hen.

– Aina uutta laitetta hankkiessa olisi tutkittava, löytyykö siitä energiamerkki, muistuttaa Motivan johtava asiantuntija ja **Päivi Suur-Uski**.

Usein iso osa laitteen ympäristövaikutuksesta tulee sen käytön aikaisesta energiankulutuksesta. Energiamerkin avulla on helppo valita eri vaihtoehtoista vähiten energiaa kuluttava laite.

– Valitessasi energiamerkityn laitteen valitset maltillisesti energiaa kuluttavan laitteen. Se vaikuttaa jatkossa suoraan myös kotisi energiankulutukseen ja -kustannuksiin, Suur-Uski toteaa.

Suur-Uski muistuttaa myös, että vastuullisin laite on se, joka on hankittu oikeaan tarpeeseen. Ennen käyttöönottoa tutustutaan sen käyttöohjeisiin, joista saa tiedon myös energiatehokkaihin asetuksiin ja ohjelmiin. Ohjeita on hyvä noudattaa aina laitetta käytettäessä. Kun laitteesta on aika luopua, kierrätetään se asianmukaisesti.

Energiamerkintä – pieni suuri infopaketti

Energiamerkintää käytetään kodinkoneissa ja viihde-elekt-

roniikassa. Merkkiä on viime vuosina uudistettu, niin että siinä on käytössä tuttu A-G -asteikko ja energiatehokkuusvaatimukset ovat entistä tiukempia.

Energiamerkintä on EU-maissa yhtenäinen, ja se auttaa valitsemaan energiatehokkaimpia vaihtoehtoja antamalla luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa laitteiden energiankulutuksesta. Lisäksi uudistuneessa merkissä on QR-koodi, josta pääsee suoraan EU:n laajuiseen tuotetietokantaan katsomaan valmistajan ilmoittamia tuotetietoja tarkemmin.

Energiamerkinnän hyödyt laitteen ostajalle:

- Valintavaiheessa laitteiden keskeiset tiedot ovat helposti saatavilla ja vertailtavissa.
- Voit turvallisesti valita laitteen, jonka ominaisuudet (esim. koko, tekniset ominaisuudet ja toiminnot) sopivat juuri sinun tarpeisiisi.
- Saat tiedon laitteen energiankulutuksesta ja voit käyttää vähemmän energiaa sekä säästää sähkölaskussa.
- Merkintä tuo luotettavuutta energiatehokkuuteen.
- QR-koodilla saat halutessasi lisää tietoa helposti.

Tähän mennessä ovat jo uudistuneet astianpesukoneiden, jääkaappien, pakastimien, pyykinpesukoneiden, televisioiden, näyttöjen, viinikaappien, renkaiden ja lamppujen energiamerkinnät.

Loputkin energiamerkinnät uudistuvat vuoteen 2025

mennessä, ja silloin ilmanvaihtokoneet, ilmastointilaitteet, liesituulettimet, kuivausrummut, lämmityskattilat, lämpöpumput, tulisijat, uunit, vedenlämmittimet ja lämminvesivaraajat on myös päivitetty uusilla merkeillä.

Suomessa energiamerkinnän ylläpitoa ja oikeellisuutta valvoo Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes).

Freepik

Biojätteen kompostoinnin voi aloittaa myös talvella

Monen pientaloasujan pitää lähitulevaisuudessa aloittaa biojätteen lajittelu, kun viimeistään ensi heinäkuusta lähtien lajitteluvaikeus laajenee kaikkiin kiinteistöihin yli 10 000 asukkaan taajamissa. Biojätteen erilliskeräyksen velvoitteen voi välttää kompostoimalla keittiön biojätteet itse. Myös lajitteluvaikeuden ulkopuolelle jäävät kotitaloudet, jotka kompostoivat itse biojätteensä, saavat merkittäviä säästöjä jätehuoltokuluihin vähentyneiden tyhjennyskertojen kautta. Siksi kotikompostoinnin suosio on kasvanut räjähdysmäisesti.

Jätehuoltomääräysten mukaan kompostorin pitää olla haittaeläimiltä suojattu, kun kompostoidaan keittiöstä syntyvää biojätettä. Lisäksi kompostorin pitää olla tukevarakenteinen ja hyvin ilmastoitu.

– Keittiöstä biojätettä syntyy ympäri vuoden ja siksi on tärkeää, että kompostori on kauttaaltaan tehokkaasti lämpöeristetty. Ja kyllähän käyttöä helpottaa, jos kompostorissa on saranoitu kansi sekä lämpömittari, josta kompostoitumisen etenemistä voi seurata. Edistyneimmissä malleissa on kompostisäiliössä myös ilmaputket, jotka mahdollistavat tasisen ja hajuttoman kompostoitumisen, opastaa Biolanin puutarhaneuvoja **Riikka Kerttula**.

Älä viivytä kompostoinnin aloittamista keväeseen

Kompostoinnin voi aloittaa mihin vuodenaikaan tahansa. Talvella kompostoinnin käynnistäminen on pelättyä helpompaa.

Ensimmäiseksi uuden kompostorin pohjalle lisätään vähintään viiden sentin kerros kompostointiin tarkoitettua kuiviketta. Kuivikkeen tehtävä on sitoa kosteutta ja tuoda kompostin joukkoon ilmavuutta.

Kuivikekerroksen päälle kompostoriin voi alkaa viedä biojätettä sitä mukaa, kun sitä keittiössä syntyy. Joka kerta, kun kompostoriin lisätään biojätettä, se peitetään kerroksella kuiviketta. Oikea kuivikemäärä on vähintään kolmasosa viedyn jätteen määrästä.

– Suurin ongelma talvikompostoinnissa on asenne; sehän on nimittäin totta, että pakkasella uusi kompostori toimii aluksi vain säiliönä. Kun biojätettä viedään, se jäätyy nopeasti. Mutta tosiasiaa se ei häiritse mitään! Biojätteen päälle on vaan muistettava aina lisätä kuiviketta, jotta väliin tulee nestettä imeviä ja ilmavia kerroksia, muistuttaa Riikka Kerttula.

– Seuraavassa vaiheessa talvikompostointi muuttuikin palkitsevaksi. Kun tila kompostorissa uhkaa loppua, on aika käynnistää kompostoituminen. Kompostorin herättämiseen tarvitaan yleensä ulkopuolista lämpöenergiaa ja sitä saadaan esimerkiksi täytämällä pulloja ja tai kanisteri kuumalla vedellä. Niitä pitää muistaa vaihtaa muutaman päivän ajan, jotta pieneliöt aktivoituvat. Mutta sitten, kun kompostoituminen lähtee käyntiin, lämpötila saattaa äkkiä nousta jopa 50 asteeseen, jatkaa Kerttula.

Kompostorissa, jossa on ollut paljon hajoamatonta biojätettä, jätemäärä alkaa vajeta pian lämpöjen nousun jälkeen. Tilaa saattaa tulla parissa viikossa jopa kymmeniä litroja.

Kun biojäte on kompostoitunut, sen lämpötila laskee. Mitä enemmän kompostorissa on kompostoitunutta jätettä, sitä helpommin se jäähtyy. Siksi kompostoria tyhjennetään myös talvella. Kerralla tyhjennetään alaluukusta muutama kymmenen litraa. Tyhjennetyn kompostimullan voi laittaa puutarhakompostoriin tai vaikka kannelliseen saaviin odottamaan kevättä.

Biolan Oy

8 vinkkiä kompostoinnin aloittamiseen talvella

1. Valitse kompostorille paikka, johon on helppo kulkea myös pimeään ja lumiseen aikaan.
2. Laita kompostorin pohjalle 5 cm kerros kuiviketta. Sen jälkeen voit alkaa käyttää kompostoria.
3. Jos kompostorissa on säädettävä ilmaventtiili, säädä se aloitusvaiheessa mahdollisimman kiinni.
4. Aina kun viet biojätettä, lisää päälle kuiviketta vähintään kolmasosa viedyn biojätteen määrästä.
5. Jos kompostori alkaa täyttyä, käynnistä se hautaamalla kuumavesipulloja pintajätteeseen.
6. Kun lämpötila kompostorissa nousee, avaa ilmaventtiiliä.
7. Noin kaksi kuukautta kompostorin lämpenemisen jälkeen on aika tyhjentää ensimmäisen kerran.
8. Etenkin talvella kompostorin toimintaa virkistävät kompostiheräte ja energiaa sisältävä tehokuivike.

Tutkimus: 27 % suomalaisista kertoo heittävänsä ruokaa roskeen viikoittain

Ruoan hinnannousu on vaikuttanut ihmisten ruokabudjettiin ja ostopäätöksiin ympäri maailman. Tutkimuksen mukaan kaikki ihmiset eivät enää pysty syömään ravitsemussuosittelun mukaisesti, koska esimerkiksi hedelmien ja vihannesten hinnat ovat nousseet niin korkeiksi, ettei niiden ostamiseen ole varaa.

Samanaikaisesti ihmiset kuitenkin heittävät ruokaa roskeen useita kertoja viikossa. Tieto selviää salaattibaareistaan tunnetun Picadelin julkaisemasta kansainvälisestä Vegocracy-raportista*, joka tutki ihmisten ruokailutottumuksia seitsemässä eri maassa. Raportin mukaan esimerkiksi 38 prosenttia britteistä myöntää heittävänsä ruokaa roskeen useita kertoja viikossa. Amerikkalaisista niin tekee 16 prosenttia. Suomalaisista 40 prosenttia heittää ruokaa roskeen säännöllisesti ja 27 prosenttia heittää ruokaa roskeen viikoittain.

Kuluttajaliiton tilastojen mukaan Suomessa keskivertokuluttaja heittää syömäkelpoista ruokaa roskeen noin 20–25 kiloa vuosittain. Rahassa mitattuna Suomessa heitetään vuosittain ruokaa roskeen peräti 590 miljoonan euron edestä.

– Ruokahävikki on merkittävä arjen kustannuserä monille kotitalouksille. Neljän

hengen perheessä ruokahävikin arvo on useita satoja euroja vuodessa. Puhutaan summasta, jolla voisi kattaa perheen ruokakulut kuukauden ajan. Vähentämällä ruokahävikkiä voi siis vaikuttaa merkittävästi omaan talouteensa. Lisäksi sillä on tietenkin suuri merkitys ilmastomuutoksen kannalta, **Sanna Kariluoto** sanoo.

Pilaantuminen ja vanheneminen syinä ruoan heittämiseen pois

Kuluttajaliiton mukaan yleisimpiä syitä ruoan poisheittämiseen Suomessa ovat pilaantuminen ja päiväysten vanheneminen. Vegocracy-raportin mukaan 38 prosenttia ihmisistä heittää ruokaa pois parasta ennen -päiväyksen takia ja 19 prosenttia siksi, että he ostavat yksinkertaisesti enemmän kuin syövät. Toisin sanoen ihmiset eivät kuluta hankimaansa ruokaa ajoissa, ja toisaalta ruokaa ostetaan turhan paljon.

– Neljäsosa (24 %) tutkimukseen vastanneista tunsivat, ettei heillä ole mahdollisuutta vaikuttaa hiilijalanjälkeensä. Kuitenkin ruoka on yksi helpoimmista ja tehokkaimmista keinoista vaikuttaa siihen. Yksinkertaisesti lopettamalla liian ruoan ostamisen ja kuluttamalla

ruoan ajallaan voimme säästää sekä rahaa että ilmastoa, Sanna Kariluoto muistuttaa.

X-sukupolvi ei heitä ruokaa turhaan roskeen

Picadelin Vegocracy-raportin kyselyyn osallistui yli 10 000 ihmistä. Heistä yli puolet (51 %) sanoi, ettei ota ruoan ilmastovaikutuksia huomioon, koska se on liian kallista. Samaan aikaan noin 30 prosenttia maailman ruoasta menee vuosittain hukkaan.

5 vinkkiä ruokahävikin vähentämiseksi

1. Opi erottamaan eri päiväysmerkinnät. Parasta ennen -päiväys ei tarkoita, että ruokaa olisi vaarallista syödä sen jälkeen. Sen sijaan viimeinen käyttöpäivä -merkintä tarkoittaa, että ruokaa ei saa syödä tämän päiväyksen jälkeen. Ruoka säilyy usein paljon kauemmin kuin luulet. Käytä siis aistejasi tarkkailaksesi ruoan laatua - haista ja maista.
2. Järjestä jääkaappisi uudelleen. Ota käyttöön syö pian -hylly, jonne keräät

Vähiten ruokaa roskeen heittävät Vegocracy-raportin mukaan saksalaiset, joista vain kolme prosenttia myönsi heittävänsä ruokaa roskeen useita kertoja viikossa.

Parhaiten ruokahävikin hallinta on hallussa baby boomereilla ja X-sukupolvella eli 45–65-vuotiailla, joista 56 prosenttia heittää ruokaa roskeen harvemmin kuin joka kuukausi. Sen sijaan 36 prosenttia Z-sukupolvesta ja milleniaaleista eli 18–34-vuotiaista heittää ruokaa roskeen viikoittain.

- tähteet. Silloin niiden käyttö on helpompaa muistaa.
3. Virkistä vihannekset. Nuutuneet vihannekset, kuten porkkanat ja salaattit, voidaan laittaa veteen virkistymään. Kylmän kyllyn jälkeen ne maistuvat yhtä hyvältä kuin aiemmin.
 4. Laske jääkaapin lämpötilaa. Jos pidät sen kylmänä, noin 4 asteessa, ruoka säilyy lähes kaksi kertaa pidempään.
 5. Käytä enemmän salaattia! Useimmat ruoantähteet muuttuvat raik-kaaksi ja terveelliseksi ateriaksi yksinkertaisesti salaattia lisäämällä.

Aurinkopaneelit asennetaan siihen osaan kattoon, johon aurinko paistaa päivässä eniten. Se ei aina ole etelälape, koska esimerkiksi katon muilla rakenteilla ja lähiympäristön puilla on vaikutusta asiaan.

Teksti: Ulla Sirén

Oman kodin katto pienvoimalaksi

Katon uusiminen on kallis ja vaativa remontti, muutaman aurinkopaneelin asentaminen sen sijaan suhteellisen yksinkertainen toimenpide. Niistä voi luoda loistavan yhdistelmän, joka suojelee taloa ja tuottaa päästötöntä sähköä pitkälle tulevaisuuteen, mutta kestävän ratkaisun suunnittelussa tarvitaan vankkaa asiantuntemusta.

Hyvä huolto pidentää katon käyttöikää vuosia, olipa kyseessä mikä katemateriaali tahansa. Kattojen kestoon vaikuttavat myös sääolosuhteet, kuten lumi-kuorman aiheuttama rasite sekä pinnalle kertyvä kosteus, joka vaikuttaa esimerkiksi sammalen kasvuun.

Katon kuntoarvion voi teettää ammattilaisella, mutta monista merkeistä voi itsekin päätellä, milloin korjaus tai uusiminen on ajankohtaista.

Katon vuotaminen on tietenkin klas-

sinen esimerkki korjaustarpeesta, mutta kaikki vuodot eivät näyttäydy yhtä selvästi kuin sarjakuvissa. Päin vastoin, kosteutta voi kerääntyä talon rakenteisiin hiljalleen esimerkiksi yläpohjaan ja läpivientien kohdalle, mistä sitä edelleen imeytyy eristeisiin asukkaiden huomaamatta. Jos niin on käynyt, tarvitaan muutakin remonttia kuin pelkän katon korjaus, eikä tee-se-itse -rakentaja selviä siitä omin voimin.

Sen sijaan jos katolla näkyy kulumia, kattohuovan repeytymisiä, ruostetta, hil-

seilyä, sammalta tai rikkonaisia tiiliä, maallikkokin voi korjata niitä, mikäli tietää mitä tekee. Katon pikkukorjauksiin löytyy hyvin käyttökelpoisia ohjeita, mutta kokemattoman ei kannata yksin ryhtyä edes niihin, sillä huonosti tehty kattoremontti voi kostaautua koko rakennukselle koituvina ongelmina.

Kerää tarpeeksi tietoa

Kattoremontti on monille kotitalouk-

sille huomattavan suuri investointi, joka aiheuttaa monenlaista pohdintaa. Jos kiinteistön omistajalla ei ole vankkaa perustietoa aiheesta, kannattaa kysyä asiantuntijan neuvoja, ennen kuin tekee lopullisen päätöksen. Pelkästään netissä kattoremonttia tarjoavien firmojen ja niiden tyylikkäiden aikaansaannosten runsaus hämmentää. Esimerkiksi helposti kuluvan huopakaton tilalle sopii monessa tapauksessa peltikatto, mutta jo ensimmäinen osuma verkkohaussa

tuottaa kymmenen erilaista peltikatto- vaihtoehtoa.

Katon uusimiseen ei yleensä tarvita rakennuslupaa, paitsi jos rakennusta laajennetaan tai sen käyttötarkoitusta muutetaan. Katemateriaalin vaihtamiseen riittää yleensä pelkkä toimenpidelupa, ja jos materiaali pysyy entisellään, ei tarvita sitäkään. Lupa-asiat kannattaa kuitenkin aina varmistaa kotikunnan rakennusvalvonnasta, koska niissä voi olla paikallista vaihtelua.

Kattoremontin voi toteuttaa mihin vuodenaikaan vain, vaikka niitä käytännössä tehdään eniten kesällä. Talvella urakoitsijan löytäminen voi olla helpompaa kuin lämpimänä aikana, ja hintakin saattaa olla edullisempi sesonkiajan ulkopuolella. Lisäksi painavien koneiden ja materiaalien käsittely helpottuu, kun maa on jäässä.

Ammattilaisen tekemille kattoremonteille saa ainakin teknisen takuun, jonka antaa materiaalivalmistaja. Takuun kesto vaihtelee materiaalin mukaan, mutta takuun piiriin kuuluvat ainakin vedenpitävyys ja kuormituksen- sekä pakkasenkestävyys. Peltikatteelle voi saada myös puhkuruostumattomuustakuun.

Katot mukaan energiantuotantoon

Aurinkokennojen eli aurinkopaneelien kehittäminen oli Suomessa hyvässä vauhdissa jo 1980-luvulla öljykriisin seurauksena, mutta kun halpa öljy alkoikin uudestaan virrata maailmanmarkkinoilla, aurinkovoima jäi odottamaan toista tulemistaan. Sen aika on koittanut tällä vuosituhannella ilmastokriisin seurauksena, ja erityisesti viime aikojen pelko akuutista sähkön loppumisesta on saanut pientalojen omistajat hankkimaan katoilleen ennätysmäärän auringon voimaa hamuavia kennostoja.

Viimeisen vuoden aikana niitä on hankittu niin innokkaasti, että huonolaatuinenkin työ on kelvannut rakennuttajille, mistä on seurannut paneelien rikkoutumisia ja irtoamisia, sähkövikoja ja jopa tulipaloja. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) muistuttaa vakavasti, että aurinkopaneelien kaikki sähköasennukset saa tehdä ainoastaan alan ammattilainen. Toisekseen huolimattomasti asennettu aurinkovoimala ei toimi kunnolla ainakaan pitkää aikaa, eikä sen vuoksi täytä omistajan sille asettamia tavoitteita.

Aurinkopaneelit kannattaa asentaa aina ehjälle katolle, jonka pinnan ja rakenteiden kestävyys ja sopivuus on varmistettu asiantuntijan avulla. Muuten voi käydä niin, että paneelit pitää muutamana vuoden kuluttua irrottaa ja koko järjestelmä purkaa kattoremontin tieltä – ja tietenkin koota sittemmin uudestaan ja maksaa voimalan asennus toiseen kertaan.

Aurinkopaneelien aiheuttama lisäkuorma tasakatolla on keskimäärin 30 kiloa ja harjakatolla noin 15 kiloa neliömetrille, joten katon kantavuus on todellakin yksi ratkaiseva tekijä paneelien asennusta suunniteltaessa. Aurinkopaneelit kiinnitetään omiin erityisiin metallitelineisiin, jotka voidaan pääsääntöisesti asentaa kaikenlaisille kattomateriaaleille.

Jos taloon on tulossa kattoremontti ja haaveissa on myös oma aurinkovoimala,

ne kannattaa ehdottomasti toteuttaa yhtä aikaa. Silloin aurinkopaneelien tarvitsemat tukirakenteet voidaan liittää alun alkaen katon osaksi. Siten voi säästää kahdella tavalla: työ kustannuksissa säästyy rahaa ja paneeleista tulee turvallisia ja kestäviä, jolloin niiden käyttöikä pitenee.

Akut, invertterit ja maksimihyöty

Omakotitaloon asennettava aurinkovoimala voi olla pieni tai sitten niin iso, kuin kattopinta-ala antaa myöten. Asiantuntijat kehottavat miettimään lähtökohtaisesti omaa sähkönkulutusta ja sitä, miten mini-voimala parhaiten vastaisi siihen.

Paljon mainostettu mahdollisuus myydä tuotettu ylijäämä sähkö sähköverkkoon on houkutellut kotitalouksia rakentamaan ylimitoitettuja kotivoimaloita, jollainen on kertainvestointina kallis, eikä kuitenkaan tuota tuloa toivotulla tavalla. Sähköyhtiöt ostavat yksityistalouksien tuottaman sähkön spot-hinnalla eli tuntiperusteisella markkinahinnalla, joka siis määräytyy sähköpörssissä kysynnän ja tarjonnan mukaan. Spot-hinnan kehitystä ei voi ennustaa, joten myyntitulot voivat jäädä odotuksia paljon vähäisemmiksi.

Järkevin vaihtoehto on mitoittaa aurinkopaneelien määrä niin, että niistä saa suurimman mahdollisen hyödyn itselleen.

Esimerkiksi pienen kesämökin tai asuntoauton, jossa ei tarvita lämmitys-sähköä, kaikkien sähköntarpeeseen voi riittää yksi aurinkopaneeli akulla. Kesäaurinko saa tavalliset sähkölaitteet toimimaan pilvien läpikin, ja akku tallettaa varasähköä pimeiden hetkien varalle. Kesäaikaiseen omakotitaloon tavallinen määrä on 10–20 paneelia, mikä täyttää kesällä normaalin sähköntarpeen ja ylikin.

Kotoisen aurinkovoiman käyttäjät ovat erimielisiä siitä, kannattaako hankkia akkuja, jotka varaavat ylimääräistä sähköä kotitalouden omaan käyttöön, vai onko parempi myydä ylijäämä sähköyhtiölle. Akuista on hyötyä tiettyyn rajaan saakka, mutta tehokkaimpienkin akkujen varauskapasiteetti on ainakin toistaiseksi melko pieni. Ne eivät siis ole varsinainen varavoimala.

Akkukysymyksen lisäksi pitää päättää, halutaanko keskusinvertteri vai mikroinvertteri. Invertteri eli vaihtosuuntaaja on laite, joka ottaa vastaan tasavirran, jota aurinkokennot keräävät suoraan auringon säteilystä, ja muuntaa sen vaihtovirraksi, jota kodin sähkölaitteet käyttävät. Invertteri siis huolehtii, että aurinkosähköjärjestelmää pystyy käyttämään kotoisessa sähköverkossa. Se myös tarkkailee aurinkovoimalan toimintaa ja säättää esimerkiksi sähkön virtausta ja jännitteen voimakkuutta, jotta hyöty on mahdollisimman suuri. Keskusinvertteri sijoitetaan yleensä ulos, ja se on halvempi kuin mikroinvertteri, joka on paneelikohtainen ja sikäli hyödyllinen, että jos yksi paneeli rikkoutuu, muita voi silti käyttää. Nykyään sekä akut että invertterit ovat jo varsin kehittyneitä, ja älykkäät invertterit mahdollistavat esimerkiksi sähkönkäytön seurannan älypuhelimelta. »

Lähde: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Suomen Lähiennergialiitto ry, Suomen Omakotiliitto ry

Lue lisää
www.jeholmberg.fi

- Rantojen ja vesistöjen ruoppaukset
- Maanrakennustyöt **ruoppaukset**
- Vesirakennustyöt (laiturit jne)
- Jätevesisuunnitelmat **urit**
- Läutkakuljetukset **mat**

Puh
040 562 6352

info@jeholmberg.fi

ELRAK OY
Rakennus ja remontointi

www.elrak.expert info@elrak.expert
puh. +358 449767584 elvisvarv@gmail.com

Valmistamme ovet ja ikkunat mittatilaustyönä asuin- ja tuotantorakennuksiin.

Myös vanhan malliset ikkunat ja ovet.
Portaat. Rahtihöyläys.

PUUTYÖLIKE LINTUAHOT KY

Petri 050 562 4097 - Teemu 044 331 0886
www.lintuahot.fi petri@lintuahot.fi

Monipuolisia rakennusalan palveluja sekä peltityötä
Mångsidiga tjänster inom byggbranschen samt plåtarbeten

**Tranbontie 42, 10300 Karjaa /
Tranbovägen 42, 10300 Karis**
045 328 9898
info@byggghjalp.fi / www.byggghjalp.fi

- **Katto- ja seinäpellit**
- **Kattoturvaluotteet**
- **Sadevesijärjestelmät**
- **Rakennuslistat**

Kysy tarjousta:
0500 112 250
timo@peltituote.fi

SALON PELTTITUOTE OY

*Plåtarbeten
Byggnadsplåt
Takrenoveringar*

*Peltityöt
Rakennuspelti
Kattoremontit*

Ota yhteyttä | Kontakta oss:
045 327 3787
winbergplat@gmail.com

**ELINSTALLATIONER
SÄHKÖASENNUKSET**

- ⚡ Uudisrakentamisen ja remonttien sähköasennukset
- ⚡ Tietoliikenneverkot
- ⚡ Teollisuuden sähköasennukset
- ⚡ Valvontatyöt
- ⚡ Aurinkoenergiajärjestelmät

Ota yhteyttä.
Annamme mielellämme sinulle tarjouksen juuri siitä, mitä tarvitset!

Johan 0400 470 505
johan.lindgren@jclservice.fi

Tobias 0400 470 465
tobias.lindgren@jclservice.fi

Käldankuja 5, 10520 Tenhola
Käldagränd 5, 10520 Tenala

JCL SERVICE

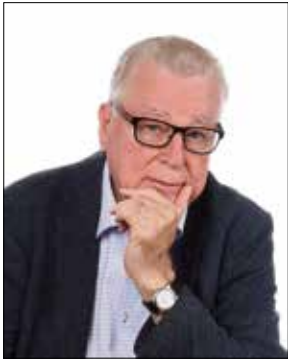
www.jclservice.fi

Kun yhdistät kattoremontin ja aurinkopaneelit, mieti näitä:

- Sijainti. Onko katolla tarpeeksi aurinkoa?
- Kestävyys. Kun vaihdat tai remontoit katon, muista kanta-vuus, kiinnitys ja paneelien paikat.
- Sähköasennus. Asiantuntija tietää tarvittavat tilat, etäisyydet, turvalaitteet jne.
- Kohteen mitoitus suhteessa sähkönkulutukseen. Mihin haluat käyttää aurinkosähköä?
- Miten haluat käyttää ylimääräisen sähkön?
- Miten paneelit ja akut huolletaan? Aurinkovoimala on helppohoitoinen mutta ei huoltovapaa.
- Kuka rakentaa? Käytä aikaa, jotta löydät luotettavat tekijät.
- Mistä tehdään? Varmista asiantuntijalta, että laitteet ja materiaalit ovat laadukkaita. Varsinkin ne, joista et ole koskaan ennen kuullut.
- Huolehdi, että luvat ja urakoitsijan takuut ovat kunnossa ennen kuin teet sopimuksen. ■

» **KOLUMNI**

Elämää rintamamiestalossa

Juhani Vahtokari

Kolumnisti on rintamamiestalossa asuva rehtori, jolle on karttunut kokemusta vanhasta talosta ja sen korjauksista jo 40 vuoden ajalta.

Talvet eivät ole veljeksiä

Kun lumitalvi on oikein reipas, kevätaurinko sulattaa suuriakin vesimääriä talojen liepeille, ja mikä pahinta – voi syntyä vesivahinkoja. On hyvä tietää, että noin metrin korkuinen, neliömetrin sisältävä lumivalli sulaa kahdeksisadaksi litraksi vettä.

Jos jotakin tapahtuu, vakuutuksesta ei ole apua. Se ei korvaa mitään. Talvella – jos lunta on paljon – kannattaa pudottaa katolta liiat pois. On kuitenkin oltava varovainen, liian monta isäntää on vammautunut pudotessaan alas.

Kellarikerrosta kannattaa pitää aina silmällä. Jos talolla on taipumusta päästää vettä kellariin, vaara on runsaslumisina talvina moninkertainen. Uppo-pumppukaan ei ole aivan turha väline kaiken varalta.

Hyvin talostaan huolehtiva on jo syksyllä puhdistanut rännit ja syöksyt sekä sadevesikaivot. Tällä tavalla saattaa päästä keväällä kuin koira veräjästä. Ahkeruus palkitaan. Huolellinen isäntä tai emäntä heittelee paksumat lumikerrokset noin neljän, viiden metrin päähän talon seinästä sopivaan aikaan.

Monen kikka kakkonen on se, että heitellään lunta talon kivijalkaan. No, lumihan on hyvä eriste. Joissakin tapauksissa tempusta saattaa olla hyötyäkin. Toisaalta on niinkin, että heitetty lumi sulaa paikoilleen, eli seinän viereen. Eikä sekään ole hyvä.

Talvi määrittää useita tekijöitä. Auraslasku (jos semmoinen on) on vaihdellut 300 ja 900 euron välillä. Meillä on suoraan kadulta johtava tie autokatoksen ovelle, pituus noin 35 metriä. Vähän liian kova homma jo reserviin siirtyneelle urokselle. Viime talvi oli ennätysmäinen, tuo 900 euroa tuli siitä.

Toinen asia, isompikin, on se pohdinta, mikä on oikea tapa tehdä sähkösopimus. Fortumin määräaikainen Duo maksaa tänään 9,75 c/kWh. Määräaikaisen Oomin hinta on 9,49 c/kWh, Omavoima veloittaa 10,20 c/kWh. Hinnat liikkuvat kahta puolta kymmenen sentin per kWh.

Entä sitten pörssisähkö? Perillinen on laskenut, että koko vuoden aikana hän on pörssisähköineen voitolla, vaikka hinnat olivatkin välillä pilvissä. Toisaalta taas kWh:n hinta on ollut usein miinusmerkkinenkin. Se merkitsee sitä, että tulee joko palautusta tai laskusta vähennetään miinusmerkkinen osuus. Uskallatko ottaa riskin? Paljon tulee vaikuttamaan tulevan talven pituus ja pakkaset. Pakkasen pauke nurkissa merkitsee eurojen pauketta.

Moni on noitunut Olkiluodon ”uutta” voimalaa. Ensin 14 vuotta myöhässä – sitten aivan liian usein sähkönjakelun keskeytyksiä. Ei tämä elämä helppoa ole. Ei totisesti.

Teksti ja kuvat: Elina Salmi

Erään rintamamies-talon tarina

Jokainen vanhan, peruskuntoisen omakotitalon ostanut tietää jo kaupantekohetkellä, että remonttia riittää. Harva kuitenkaan uskaltaisi ryhtyä hommaan yksin. Tampereelainen Hanna Luoma uskalsi.

Rauhallisella länsitamperealaisella omakotialueella, sekalaisen rakennuskannan joukossa seisoo ryhdikäs rintamamiestalo. Kattavat palvelut isoine kauppakeskuksi-neen ja tyttären koulu ovat alle kilometrin päässä. Taloa on jo lähes viiden vuoden ajan asuttanut Hanna Luoma 13-vuotiaan tyttärensä kanssa.

Talo on kouluesimerkki rintamamiestaloista: sisään-tulokerroksessa keittiö ja kaksi huonetta, yläkerrassa kaksi huonetta ja kylmät sivuvintit, kellarissa varastotilaa, kyl-pyhuone ja sauna. Asuinneliöitä on vajaa sata ja kun ote-taan kellari huomioon, kertyy lattianeliöitä melkein 150. Talo on rakennettu vuonna 1949. Ennen Hannaa taloon on rakennettu pieni wc keskikerrokseen ja kylpyhuone kellariin saunan yhteyteen.

Tontti on kooltaan lähes 700 neliötä. Koska talo on vanha, on puutarhakin siitä syystä valmis. Koristeistu-tusten lisäksi pihassa on sekä puna- että mustaheruk-kaa, omenapuita, raparperia ja karviaispensas.

Tunnelmallinen kokonaisuus

Olohuoneen tiiliuunissa palaa tuli, induktioliedellä po-riasee glögi ja silmä lepää vahvoin värein ja hyvällä maul-la remontoituissa huoneissa. Näkymä on mukavaa vas-tapainoa sisustuslehden suosimalle kokovalkoiselle ko-dille.

– Olemme asuneet tässä nyt neljä ja puoli vuotta ja olen samalla remontoanut taloa pikku hiljaa. Sähkö- ja putkityöt on tietysti pitänyt teettää ammattilaisilla, mut-ta lähes tulkoon kaiken muun olen tehnyt itse uusia sau-nan lauteita myöten, kertoo Hanna Luoma.

Hanna asui tyttärensä kanssa aiemmin kerrostalossa vuokralla ja etsi heille sopivaa ja nimenomaan vanhaa omakotitaloa. Vuoden etsiskelyn jälkeen talo löytyi Län-si-Tampereelta. Hanna sai tingittyä hinnan budjettiinsa sopivaksi ja tehtiin kaupat.

– Yhtään pelivaraa ei lainassa ollut, vaan se meni ko-

konaisuudessaan talon oston. Minulla oli tosi tarkka budjetti – ja pakko ollakin, kun on yksin ostamassa. Re-monttia olen sitten tehnyt sillä rahalla, mitä palkasta jää yli pakollisten menojen jälkeen.

Muutto ajoitettiin niin, että tytär pääsi aloittamaan uu-dessa koulussa lukuvuoden alusta. Koulun vaihtaminen meni hyvin ja tyttö on saanut uusia kavereita.

Alkuperäiset lattiat esiin kerrosten alta

Hannaa auttaa paljon se, että itsellä riittää osaamista ja kokemusta. Hän on koulutukseltaan sisustusartesaani ja rakennusmestari ja siksi talon sisäpinnoissa näkyy tie-tysti ammattilaisen kädenjälki.

Alun perin talon lattioissa oli kuulemma pyökkikuvi-oista laminaattia ja seinissä joko maali tai tapetti. Nyt talon kaikki sisäpinnot on käyty läpi. Alkuperäiset puu-lattiat on kaivettu esiin kerrosten alta ja maalattu. Seinät

ovat saaneet uudet tapetit ja sisäkatotkin on maalattu.

- Rakastan tapettia ja laitan sitä joka paikkaan, mihin vain tapetin voi laittaa. Palomuurit ovat varmaan ainoat, jotka täällä on maalattu, koska niitähän ei saa tapetoida, Hanna naurahtaa.

Oman makuuhuoneensa tehostetapetin valintaan Hanna otti kaverit apuun:

- En oikein osannut päättää, minkä muutamasta yhtä ihanasta vaihtoehdosta valitsisin ja niinpä kysyin kavereiden mielipiteitä Facebookissa. Olen ollut tähän yhteiseen valintaamme tyytyväinen.

Eniten töitä teetti kuulemma olohuone. Lattiassa oli lamiinaatin lisäksi lastulevy. Seinissä oli pelkällä maalilla kiinnitetty lasikuitutapetti, joka kyllä lähti aika vähällä vaivalla irti, mutta sen jälkeen seinän tasoittamisessa riitti urakkaa.

Miksi pitäisi vaihtaa toimiva uuteen?

Äkkivilkaisulla kuvittelen, että Hanna on laittanut keittiön kokonaan uusiksi lattiasta kattoon. Olen väärässä.

- Minulla on sellainen periaate, ettei toimivaa kannata vaihtaa. Alun alkaen keittiössä oli epämääräisen kellertävät, maalatut seinät, keittiökaapeissa pyökinväriset rungot ja kermanväriset ovet. Hyödynsin keittiön kaapistot sellaisenaan ja muutin ne vain omannäköisiksi, toteaa Hanna.

Nyt kaappien rungot ovat valkoiset ja kaappien ovet mustat. Seinissä on mustavalkoinen tapetti. Bambupuiset työtasot ovat uudet, samoin musta komposiittiallas ja upea Tapwellin hana. Lisäksi kaapinoviin ja laatikoihin on vaihdettu vetimet. Kaikki koneet on tietysti vaihdettu energiatehokkaiksi ja nykypäivän tarpeita vastaaviksi.

Voisi sanoa, että kierrätys on Hannan intohimo. Iso osa kodista on sisustettu aistikkaasti kirppareilta ja tori.fi:stä löytäneillä kalusteilla ja koriste-esineillä.

Talo lämpiää puilla ja sähköllä

Tällä hetkellä talo lämpiää sähköllä ja puilla. Tyttären ma-

**KOIVUKLAPIT
KARJAALTA**

045 655 5009

Lönnhammarintie 10, Karjaa
www.loviselund.fi

**Yksi mukavimmista ja
edullisimmista tavoista lämmittää
kotisi - **Puu/pelletti hybriditakalla****

**Ett av de mysigaste och
billigaste sätten att värma
ditt hem - **Med ved/pellets hybridkamin****

KARDONAR
bioenergy solutions
www.kardonar.com | 019 232 520

Turvallisuutesi asialla! För din säkerhet!

LU Lukituspalvelu Oy
VN Låsservice Ab
Hanko Hangö

Esplanadi 92, Hanko • Esplanaden 92, Hangö
☎ (019) 248 5223 ✉ info@lulukko.net
www.lulukko.fi
Palvelua vuodesta 1989 / Service sedan år 1989

- Asuntokaupan kuntotarkastukset
- Märkätilatöiden valvonta
- Kirvesmiestyöt

KRUUNU
KIINTEISTÖTARKASTUS

www.ktkruunu.fi | 045 673 9164 | info@ktkruunu.fi

ELDEL

Sähkötyöt
Ilmalämpöpumput
Pienkonehuolto
Pihahoito

040 551 8387 • www.eldel.fi

FOTOBUTIKEN I KARIS!
VALOKUVAKAUPPA KARJAALLA!

fotosto

PASSFOTON
UTAN TIDSBESTÄLLNING, ILMAN AJANVARAUSTA! ÄVEN ELEKTRONISKA!
PASSIKUVAT

Må–fre/Ma–pe 9–17 | Centralgatan/Keskuskatu 83, Karis/Karjaa | www.fotosto.fi

RAKENNUSTYÖ
VELJEKSET NIEMINEN OY

Puh. 0400 211 547 | SAMMATTI
niemvelj@dnainternet.net | www.rakennustyonieminen.fi

Ammattitaidolla kokonaisurakointia

- Korjausrakentaminen ja siihen liittyvät työt
- Kylpyhuoneiden vesieristys (sertifikaatti)

Keittiön tapetti.

kuuhuoneessa on ihanasti lämmittävä Porin Matti -kamiina ja olohuoneessa lähes kattoon saakka ulottuva tiiliuuni. Yläkerran toisesta makuuhuoneesta löytyy kevyttakka.

– Tuo tiiliuuni ei varaa lämpöä mitenkään kauhean hyvin, mutta sentään riittävästi. Toiveissa on, että sen tilalle voisi jonakin päivänä vaihtaa paremmin varaavan takan tai vastaavan. Hiljattain asennettiin ilmalämpöpumput sekä keskikerrokseen että yläkertaan – ja hyvä niin. Viime talvena, kun sähkön hinta oli pilvissä, lämmitin lähes pelkästään puilla ja kyllä loppupalvesta alkoi jo vahvasti väsyttää.

Tulevat remontit

Tehtävää talossa vielä riittää. Keskikerroksen vessassa on alunperin ollut suihku, jota Hanna ei ole kosteusvaurioiden pelossa ottanut käyttöön. Pintaremontti on jo tehty, mutta tilaan on tarkoitus palauttaa suihku ja siksi pitää vaihtaa allas, hana, kalusteet ja suihku sekä wc-istuin.

Myös kellarissa oleva isompi kylpyhuone odottaa remontointia. Saunaan Hanna on tehnyt pintaremontin ja rakentanut uudet lauteet. Mainiot löylyt antaa puukiuas.

Niinkuin monissa muissakin rintamamiestaloissa, on tässäkin kellari yhdenlainen murheenkryyni.

– Talon yhdellä seinustalla oli kaksi valtavaa hopeakuusta ja kun toisesta katkesi latva myrskyssä, päätin varmuuden vuoksi kaadattaa molemmat. Sen jälkeen sadevedet ovat pyrkineet kellariin. Osasyynä on tietysti se, että salaojat on joskus tehty vähän miten sattuu ja lisäksi ne puuttuvat yhdeltä seinustalta kokonaan.

Eli salaojaremonttia pukkaa Hannankin talossa. Sen hän aikoo teettää sitten, kun tarvittavat rahat ovat kassassa.

– Sitä en tee itse, mutta valvon kyllä rakennusmestarin ominaisuudessa, että tulee tehtyä kunnolla.

Salaojaremontin jälkeen seuraava säästökohde on uu-

Keittiön hana oli kuulemma "pakko saada" -hankinta.

det ikkunat. Nykyisistä vetää ja koska niitä ei avattua, on niiden peseminen turhan haasteellista ja yläkerrassa jopa vaarallista.

"Voisin ehkä remontoida vielä toisenkin talon"

Talon katto huollettiin viime kesänä ja jossain vaiheessa pitää ulkoverhous maalata. Sisällä pitää sähköjä vielä parannella ja remontoida kellariin menevät portaat. Myös kellarin varastotilalle voisi tehdä jotain sitten, kun salaojat on tehty.

- Talon maalaukseen toivon saavani kokoon kivan talooporukan. Onhan sekin mukava tapa viettää aikaa porukalla, naurahtaa Hanna.

Hanna jatkaa talonsa remontoitua samaan tapaan kuin tähänkin saakka. Kaiken minkä voi tehdä itse, hän tekee itse ja kun pitää jotain teettää, se tehdään sitten, kun on saanut säästettyä rahat kasaan.

- Olen hyvä löytämään alennukset ja tarjoukset - kaverit sanovatkin minua Tarjoushaukka-Hannaksi. Olen ollut aiemmin vahinkosaneeraus-alalla ja sitä kautta on rakentunut hyvät verkostot, joista on edullisten tarvikkeiden etsinnässä apua, sanoo nykyisin kiinteistöhuoltoyhtiössä teknisenä asiantuntijana työskentelevä Hanna.

Tällä hetkellä Hannan asumiskulut ilman lainanhoitokuluja ovat nelisensataa euroa kuukaudessa.

Jos tällä tiedolla, mikä sinulla nyt on, pitäisi aloittaa alusta, niin aloittaisitko?

- Aivan ehdottomasti aloittaisin. Tässä ei ole tullut muita yllätyksiä kuin tuo kastuva kellari, joka on toki ollut iso harmituksen aihe. Yksi vaihtoehto on tietysti sekin, että jossain vaiheessa - kun olen saanut vietyä tämän talon remontteja eteenpäin - myyn tämän pois ja hankin tilalle ja remontoitavaksi vielä vanhemman talon.

- Tykkään tehdä käsilläni ja tässä tottavie on saanut tehdä. Lisäksi kun yksin tekee, niin ei tarvitse juurikaan tehdä kompromisseja. ■

SERVICEHUOLTO
NYLUND

Ingvalsbyvägen 457, 10520 Tenala
Tel: 0400 906 333 | Email: daniel@shnylund.fi

**NYT ON AIKA TILATA
LÄMPÖREMONTTI!**

Meiltä saat kattavan palvelun lämmitysjärjestelmän uusimisessa.

- Maalämpöpumput • Ilma-vesilämpöpumput
- Ilmalämpöpumput • Hybriidijärjestelmät kuten esim. ilma-vesilämpöpumppu öljykattilan rinnalle

MYYNNTI-ASENNUS-HUOLTO

Pyydä tarjous ja/tai ilmainen kartoituskäynti!

Nyt on mahdollista saada **4000€ tuki valtiolta** jos vaihtaa öljylämmityksestä maa-, tai ilma-vesilämpöpumppuun!

Service även på svenska naturligtvis!

**LÄMPÖMESTARILTA
6 VUODEN
TAKUU KAIKILLE
BOSCH LÄMPÖPUMPUILE!**

**termex
lämmöneristeet**

- Sopii kaikkialle; **katot, seinät ja lattiat**
- **Helppokäyttöinen**, asentaja puhalttaa kohteeseen
- **Saumaton**
- **Palo- ja homesuojakäsitelty**
- Erinomaiset **lämpöominaisuudet** (Lambda = 0,039 W/m²K)
- **Valmistettu uusiopaperista**
- Kuuluu **pintamateriaalien luokkaan M1** (sama kuin kotimaiset puulajit, luonnonkivi ja hirsi.)

Jim Mattsson 040 500 8439
elotermoy@gmail.com

Von Julinintie 170,
10470 Fiskars

Huolellisuus on vuoden tärkein sana talokaupassa. Jos epäröi vähänkin, kannattaa kysyä asiantuntijoiden neuvoja, ennen kuin lyö kaupan lukkoon.

Teksti: Ulla Sirén

Talokauppaan pilkottaa jo valoa

Viime vuosi oli omakotitalojen kaupassa yhtä painajaismainen kuin muussakin asuntokaupassa. Kriisejä on kasautunut toinen toisensa kylkeen kuin ahtojäälohkareita, ja valtiovaltakin on jo joutunut miettimään, miten esteitä purettaisiin, niin että kauppa lähtisi käyntiin. Yksi vastaus on varainsiirtoveron alennus, mutta muutakin tarvitaan, sanoo asianajaja Kimmo Vainio.

Kansainväliset kriisit ja kova korkojen nousu ovat johtaneet suomalaiset asuntomarkkinat pelottavaan tilanteeseen: hinnat putoavat rajusti mutta kauppa ei silti käy. Varainsiirtoveron alentamisella hallitus pyrkii virkistämään hiipuneita asuntomarkkinoita.

Varainsiirtovero tarkoittaa veroa, joka peritään kiinteistön, asunto-osakkeen sekä muiden osakkeiden ja arvopapereiden kaupan yhteydessä. Veron maksaa se, jolle kohteen omistusoikeus siirtyy, eli ostaja. Varainsiirtovero on tällä hetkellä voimassa olevan lain mukaan 4 prosenttia kiinteistön ja 2 prosenttia asunto-osakkeen velattomasta kauppahinnasta.

Vuoden alusta alkaen kiinteistöjen varainsiirtovero keveni 3 prosent-

tiin ja asunto-osakkeiden 1,5 prosenttiin. Muutos astui voimaan vuoden 2024 alussa mutta uusia veroprosentteja sovellettiin takautuvasti jo 12.10.2023 alkaen. Siitä päivämäärästä vuoden loppuun asti varainsiirtovero piti maksaa voimassaolevien prosenttien, siis 2 % ja 4 % mukaan, mutta lain tultua voimaan verohallinto palauttaa ylimääräisen osan korkoineen ilman erillistä hakemusta.

Veroprosentin ratkaisee sopimuksen allekirjoituspäivä.

Korkojen noususta konkurssiin

Vuoden 2023 ensimmäisellä kolmanneksella eli tammi-huhtikuussa suoma-

laisessa asuntokaupassa koettiin niin raju romahdus, että se yllätti asiantuntijatkin, vaikka hiljaista kautta olikin osattu ennakoita. Uusien asuntojen kauppamäärä romahti silloin 72,7 prosenttia edellisen vuoden luvusta ja vastaavasti vanhojen asuntojen kauppamäärä 33,7 prosenttia edellisvuotisesta.

Sen jälkeen korkojen nousu on rauhoittunut, mutta liike asuntomarkkinoilla on edelleen tahmeaa ja rakennusala kriisissä, jonka taustalla vaikuttaa monta tekijää alkaen koronapandemiasta ja Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan.

Korkojen heilahtelu huolestuttaa sijoittajia. Korkotason vakautta on vaikea varmastikin luvata tai edes ennustaa lähivuosilekaan. Koko Euroopan laajuinen energia-kriisi ja muutokset kansainvälisessä kau-

passa ovat nostaneet rakennuskustannuksia ja myös kiinteistöjen ylläpidon kustannuksia.

Kaiken sen vuoksi sijoittajat liikkuvat nyt varovasti markkinoilla, mikä väistämättä alkaa vaikuttaa myös omakotikauppaan. Suomalaisten omakotiasujien arjessa se näkyy esimerkiksi siten, että omakotitalopakettien myyjä menee konkurssiin ennen kuin pakettia on ehditty toimittaa, tai myynnissä olevan talon näyttöihin ei saada ostajaehdokkaita, vaikka alkuperäistä hintapyyntöä olisi alennettu jo muutama kertaan.

Verohelpotus on hyvä signaali

Hallituksen nopea vastaus asuntokaupan kriisiin on siis varainsiirtoveron alen-

nus. Mutta voiko yhden prosentin vero-helpotus todella piristää suurissa vaikeuksissa rypevää alaa?

– Kyllä voi, vastaa asianajaja **Kimmo Vainio**.

Hän arvioi, että vähäinenkin kannustus rohkaisee nykytilantessa ostajia ja vaikuttaa siis vähintään psykologisesti, vaikka säästyvä summa olisi vähäinen.

– Varainsiirtovero on ostajan vero ja siten kohdistuu suoraan ostajille. Euro-säästö ei ole suuri, mutta veron lasku on positiivinen signaali eli kannustaa oikeaan suuntaan, Vainio selittää.

Hän korostaa kuitenkin, että veromuutos ei yksinään riitä saamaan aikaan merkittävää muutosta. Korkotasolla ja sillä, mihin suuntaan korkotaso on kehittyvässä, on suuri merkitys omakotikaupan kehitykselle, samoin yleisellä taloustilanteella ja sen näkymillä. Vaikka elämme parhaillaan kriisiaikaa, pitkällä aikavälillä omakotitalojen menneki ja kiinnostus omakotiasumiseen riippuvat samoista yhteiskunnallisista tekijöistä kuin ennenkin.

– Suuret trendit eivät ole hävinneet mihinkään, vaan edelleen volyymien takana vaikuttavat vanhat tutut kuten kaupungistuminen, väestömuutokset, rakentaminen yleisesti ynnä muu sellainen, Vainio muistuttaa.

Vähäriskisyys on valttia

Vuoden 2024 asuntokaupan kehitystä on ylipäättään vaikea ennustaa kovin varmasti, koska siihen vaikuttaa kansainvälinen markkinatilanne ja korkojen kehitys, joka taas on riippuvainen muun muassa energian hinnasta – johon puolestaan vaikuttaa esimerkiksi se, paheneeko vai rauhoittuuko Lähi-Idän uusin kriisi. Tällä hetkellä taloustietelijät lupailevat kuitenkin valoa tulevaisuuteen.

Euroopan keskuspankki (EKP) on ilmoittanut jo lokakuussa keskeyttävänsä koronnostot, ja kotimainen korkotaso näyttää ainakin tällä hetkellä vakiintuvan. Lisäksi omakotitalojen kysyntää on täytynyt jäädä ikään kuin ”varastoon”; ostopäätöksiä on lykätty epävarman taloustilanteen vuoksi, mutta tarve hankkia talo on yhä olemassa. Kun markkinatilanne kohenee, patoutuma todennäköisesti alkaa purkautua.

Kimmo Vainio arvioi, että tämän vuoden erityispiirre voi olla rakennusalan yritysten ahdinko ja siihen liittyvät riskit. Hän toteaa, että monilla yrityksillä menee tällä hetkellä heikosti. Siitä voi seurata, että kohteita jää kesken eikä mahdollisille virheille ei löydy myöhemmin korjaajaa tai maksajaa.

– On myös tyypillistä, että rakentamisen laatu kärsii, kun yritys on taloudellisesti heikoilla. Näiden maksumiehiksi jäävät usein asuntojen rakentajat ja myöhemmät asuntokaupan osapuolet, hän muistuttaa.

Ostajaehdokkaat ovat selvillä rakennusalan ongelmista, ja se voi korostaa ostopäätöksiä tehtäessä.

Kimmo Vainio arvelee, että vähäriskisyys on tänä vuonna valttia omakotitalomarkkinoilla.

– Lyhyellä tähtämellä sellaiset kohteet voivat nostaa myytävyyttä, joissa on huolellisesti laadukain kuntokartoituksin tarkistettu ja dokumentoitu koh-

teen kunto, hän toteaa.

Toisin sanoen: mitä tarkempaa tietoa osaat kertoa talostasi ja mitä luotettavampi taho pystyy tietosi todistamaan, sitä varmemmin saat sen kaupaksi.

Muita omakotitalon kaupaksi saamiseen vaikuttavia tekijöitä ovat kohdallaan oleva hinta – sekä tietysti sijainti. Kaukana kasvukeskuksista sijaitsevat omakotitalot ovat ikävä kyllä jo menettäneet suuren osan siitä arvosta, joka niillä on ollut vuosikymmeniä sitten. Vainio arvioi, että nykyinen suuntaus tulee siinä suhteessa jatkumaan. Sen sijaan keskusten liepeillä taloille ja omakotitalon teille riittää yhä kysyntää varsinkin, jos liikenneyhteydet ja alueen peruspalvelut tyydyttävät ostajaehdokkaita.

Huolellisuus kannattaa talokaupassa

Ostajan kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että ennen kaupantekoa taloon on tehty tarpeeksi perusteelliset ja luotettavat kuntotarkastukset, ja että hän ymmärtää tarkasti kaikki dokumentit, jotka myyjä siitä esittää. Mutta kohteeseen pitää tutustua muutenkin hyvin. Omat aistit kertovat paljon asioita, joihin voi luottaa. Lisäksi kannattaa miettiä huolella, miten haluaa tehdä kaupan ja mitä kaikkea siinä yhteydessä pitäisi ottaa huomioon. Hutilointi voi kostautua myöhemmin riitoina, joita joskus selvittelään oikeusistuimissa asti.

– Paras tapa välttää virheitä on huolellinen ja laadukas kaupanteko, jossa kaikki ennen sitä tiedossa olleet ja havaitut seikat on kirjattu ja selkeästi huomioitu, Kimmo Vainio tiivistää.

Nykyään markkinoidaan erilaisia sähköisiä kaupantekomuotoja, jotka kasvattavat nopeasti suosiotaan.

Esimerkiksi sähköisellä asunto-osakeella tarkoitetaan, että asunnon tiedot ja omistaja tai omistajat merkitään Maanmittauslaitoksen ylläpitämään huoneistotietojärjestelmään sähköisellä omistajamerkinnällä. Myös asuntokaupan allekirjoitukset voidaan tehdä nykyään sähköisesti. Sähköisiä muotoja markkinoidaan helppoudella ja nopeudella, mutta niihin sisältyy myös vaaroja, Vainio toteaa.

– Sellaiset ovat hyviä työkaluja, mutta vain, kun niitä osaa käyttää. Kaupanteko on tehty niin helpoksi, että siinä helposti jää näkemättä tai huomioimatta juridisesti merkityksellisiä seikkoja. Juuri niitä, joista sitten myöhemmin kalliilla riidelään, hän varoittaa.

Kaupanteon riskit eivät nykyisessä tilanteessa ole ainakaan vähenemässä, vaikka omakotitalojen kauppa ponnistaisi tänä vuonna uuteen vauhtiin. Ostajalla voi olla edessään runsaat ja edulliset markkinat, mutta vauhtisokeutta kannattaa varoa.

– Kehottaisin niin myyjiä kuin ostajiakin hyödyntämään kiinteistöjuriisteja ja muita kiinteistökaupan asiantuntijoita varsinaisessa kaupanteossa ja kaupan ehtojen sopimisessa. Vuosi 2024 on hyvää aikaa tehdä hyviä kauppvoja, kun asuntoa tarvitsee, Kimmo Vainio muistuttaa.

Asiantuntijana liiketoimintajohtaja, asianajaja Kimmo Vainio Asianajotoimisto Heikkilä & Co Oy:stä

Meille ovat tervetulleita kaikkien pankkien asiakkaat!

PARAS HINTA ASUNNOLLESI Ostajat ovat nyt liikkeellä!

HIMA & HUVILA OY LKV BULEVARDI 9 HANKO HIMAJAHUVILA.FI

Asuntolainakatto palautui 90 prosenttiin

Finanssivalvonnan (Fiva) johtokunta päätti joulukuussa 2023 palauttaa muita kuin ensiasunnon ostajia koskevan lainakaton 85 prosentista 90 prosentin perustasolleen. Ensiasunnon ostajien lainakatto pysyi 95 prosentissa.

Lainakatto kuvaa enimmäisluototussuhdetta. 90 %:n lainakatto tarkoittaa, että asuntolainan määrä saa olla enintään 90 prosenttia vakuuksien käyvistä arvosta lainaa myönnettäessä. Päätös astui voimaan välittömästi.

Lähde: www.finanssivalvonta.fi.

Teksti: Veera Kujansuu ja Mari Pihlajaniemi

Päivitetty keittiö kestää käyttöä ja katsetta

Olitpa sitten remontoimassa vanhaa keittiötä tai suunnittelemassa uutta, toimiva keittiö syntyy valitsemalla juuri omiin tarpeisiin ja käyttöön sopivat kalusteet, materiaalit ja säilytysratkaisut. Persoonaa puolestaan voi tuoda jo vetimien vaihdolla tai erikoisemmilla maalipinnoilla.

KARJAAN VARASTOMYYNTI

- kodin kaapistot ja liukuovet mittatilaustyönä
- sahauspalvelu

Karjaan Mööbeli

- yksilölliset huonekalut
- lamput
- sisustustavarat
- kankaat

Karjaan Varastomyynti Keskuskatu 142, Karjaa
Avoimna: ark. 9–17, la 10–14 | p. 040 5434 001
www.karjaanvarastomyynti.fi

Onnekas on se, joka pääsee toteuttamaan keittiönsä alusta pitäen omien toiveiden ja tarpeiden mukaisesti. Keittiötä suunnitellessa valinnanvaraa riittää, mutta toimivin ratkaisu syntyy pohtimalla tarkkaan omia käyttötarpeita ja arkea.

Riittävät säilytystilat, keittiön toimintojen harkittu sijoittelu ja panostaminen kestäviin, helppohoitaviin materiaaleihin tekevät ihmisestä arjen sujuvuuteen, olipa kyseessä sitten vanha tai uusi keittiö.

Jos kokonaisvaltainen keittiöremontti ei mahdu budjettiin, vanhaan keittiöön voi hankkia uutta ilmettä ja parempaa sujuvuutta

ta pienemmilläkin keinoilla. Kun päivität keittiötäsi, ole rohkea ja luova. Pienillä muutoksilla voit saavuttaa suuria tuloksia ja luoda vanhaan keittiöön uutta pirteää tunnelmaa.

Kaapinovie maalaus

Mikäli ovimateriaali vain antaa myöten, keittiökalusteiden vanhat kaapinovit on mahdollista maalata uuteen uskoon itse tai ammattilaisen toimesta kalustemaalilla. Maalaamalla vanhat tummat kaapit vaaleiksi tuot keittiöön raikasta ilmettä, tai valitsemalla trendikkään maanläheisen sävyn päivität keittiösi uusimpi-

Pienillä muutoksilla voit saavuttaa suuria tuloksia ja luoda vanhaan keittiöön uutta pirteää tunnelmaa.

en trendien mukaisiksi.

Keittiön kaappien maalauksessa on syytä noudattaa huolellisesti ohjeita ja välttää mutkien suoristamista, sillä vain huolellinen esivalmistelu varmistaa katseen kestävän lopputuloksen. Työvaiheisiin kuuluvat kahvojen poisto, kaapinoven pesu, hiominen sekä pohjamaalaus ennen varsinaista kalustemaalia.

Vetimien vaihto kevyt keino tuoda ilmettä

Tuntuuko maalaaminen liian työläältä? Kokeile ensin pelkkien vetimien vaihtoa! Ruuvaamalla irti vanhat vetimet ja vaihtamalla ne uusiin voit tehdä pienen ja nopean piristysruiskeen keittiöön välittömästi. Tyyllittömät vetimet voi vaihtaa modernimpiin, tai vanhasta tyylistä haaveileva voi etsiä käsiinsä retrotyyliä vetimiä.

Päivitä keittiön värimaailma

Löytyykö keittiöstäsi paljasta seinäpin-taa? Harkitse sen maalausta! Myös keittiössä voidaan ilotella tehosteseinillä tai tapeteilla.

Mikä parasta, keittiössä maalattavaa ja tapetoitavaa seinäpintaa on usein melko vähän, joten myös kustannukset jäävät alhaisiksi. Pienet seinäpinta-alat ovat ihanteellisia paikkoja rohkeisiin kokeiluihin, sillä tarvittaessa niitä on helppo myöhemmin maalata uudelleen.

Kaapinoven vaihto päivittää vanhat kalusteet

Kaappien ovet ovat keittiön keskeinen visuaalinen elementti, ja niiden vaihto voi muuttaa koko tilan ilmettä huomattavasti. Jos keittiössä on toimiva ja hyväkuntoinen runko, pelkkä ovien vaihto voi luoda tunteen kokonaan uudesta keittiöstä.

Kaapinoven vaihdon hinta riippuu kaappien ja ovien määrästä, ovimallista, asennustavasta sekä siitä, vaihdetaanko samalla myös keittiön tasoja tai muita pintoja. Jos uudet kaapinovat asentaa paikoilleen itse, voi vaihtokustannuksissa hiukan säästää. Standardimittaisiin kaappeihin ovien vaihtaminen on yleensä nopeampaa ja edullisempaa, mutta myös erikoisempiin tiloihin voidaan uudet kaapinovat teettää mittatilauksena.

Kokeile avohyllyjä säilytysratkaisuna

Moni haaveilee tämän hetken keittiötrendistä, avohyllyistä. Avohyllyillä kauneimmat astiat pääsevät oikeuksiinsa, kun niitä ei ole piilotettu kiinteiden kaappien si-

sään. Ne voivat samalla kuitenkin kerätä itseensä ruuanlaiton rasvakäryä.

Avohyllyjä voi kokeilla omassa keittiössä ilman kokonaista keittiöremonttia. Jos keittiöstäsi löytyy sopiva vapaa seinätila, asenna tyyliisi sopivia avohyllyjä. Jos uskallat, vaihda osa vanhoista kiinteistä kaapeista avohyllyiksi purkamatta koko keittiötä.

Tasomateriaalien kestävyudessa eroja

Kuten kaapinovat, myös keittiön tasot vaikuttavat huomattavasti tilan kokonaisilmeeseen. Tasojen materiaalilla on paljon vaikutusta myös arjen sujuvuuteen, sillä eri materiaalien kestävyudessa ja hoidettavuudessa on paljon eroja.

Vanhaan keittiöön voidaan teettää uudet tasot mittatilauksena keittiöliikkeessä tai rautakaupassa. Tasojen vaihdon kustannukset riippuvat tasojen koosta, materiaalista sekä asennustavasta. Mikäli tason asentaa itse, voi kustannuksissa säästää, mutta tällöin on syytä perehtyä huolellisesti työvaiheisiin. Tason vaihtamiseen voi liittyä paljon työvaiheita riippuen siitä, täytyykö tasoon samalla upottaa lavuaari, kiinnittää reunalistoja tai tehdä silikonitiivistyksiä.

Välitilaan saatavilla helppohoitaisia ja kauniita ratkaisuja

Tuntuuko keittiön välitilan ysärihenkinen laatta tylsältä? Myös välitilan laatat voidaan vaihtaa ja saada samalla uutta tunnelmaa keittiöön. Harkitse kaakeliden sijasta myös välitilan lasipintaa, joka on saumaton ja helppo puhdistaa. Kaakeliden vaihto voidaan yhdistää keittiön tason vaihtoon, sillä tason vaihtaminen saattaa joskus edellyttää myös vanhojen kaakeliden irroittamista.

Hyödynnä kierrätysmateriaaleja

Myös keittiön remontoinnissa voidaan hyödyntää kierrätysmateriaaleja. Pienten seinäpintojen maalaukseen voi näppärästi riittää vajaa maalipönttö, ja välitilan kaakelointiin isommasta remontista jääneet trendilaatat.

Internetin kierrätysryhmistä ja -sivustoilta voi löytää myös kokonaisen keittiön, sillä moni keittiöremonttia tekevä myy vanhat ehjät keittiönkaapit seuraavalle tarvitsijalle. Vintage-henkiset vanhat seinähyllyt tai maustehyllyt tuovat keittiöön maalaisromanttista tunnelmaa. Kurkista siis myös kirpputorit ja nettikirppikset, kun remontoit!

KALUSTEITA POHJANMAALTA
zacus
VUODESTA 1936

Ajankohtaiset kevättarjoukset jatkuvat!

Tarkista kuun ajankohtaiset tarjoukset verkkosivuiltamme:
www.zacus.com/tarjoukset

Ota yhteyttä!
p. 040 721 0209
vesa.uuttu@zacus.com

Heikkiläntie 2,
25500 Perniö
www.zacus.com

Panosta keittiön sisustukseen ja säilytykseen

Helpoin tapa piristää vanhaa keittiötä pikkurahalla on sisustus- ja säilytysratkaisujen parantaminen. Moni keittiö on täynnä arjen käyttötavaraa, joka on toki hyödyllistä, mutta myös sekalaista. Eriväriset keittiöpyyhkeet, pienkodinkoneet, astiat, patalaput, kipot ja kupot täyttävät keittiön hyllyt ja tasot iloisessa sekamelskassa.

Panosta siihen, että keittiö on hyvässä järjestyksessä ja visuaalisesti yhtenäinen. Erilaisilla säilytyslokerikoilla, laatikoilla ja uudelleen järjestelyllä vanhakin keittiö voidaan saada siistimmäksi ja toimivammaksi. Piilota sekalaiset tavarakasat kaappien kätköihin ja jätä esille ne, jotka sointuvat yhteen. Lahjoita pois kaappien kätköistä käyttämättä jääneet leipäkoneet tai muut keittiövempeleet, joille ei arjessa löydy käyttöä. ■

Teksti: Siru Uusi-Seppälä

Esteettömyydessä tulee huomioida asukkaan yksilölliset tarpeet

Omakotitalon esteettömyys voi tulla ajankohtaiseksi esimerkiksi ikääntyvillä, jotka tarvitsevat apuvälineitä liikkumiseen ja arjen sujumiseen. Tällöin omaan ikääntymiseen valmistautuvia tai omaisiaan hoitavia voivat mietittyttää käytännön ratkaisut ja saatavilla oleva taloudellinen tuki.

Esteettömyys ja saavutettavuus koskevat tavalla tai toisella suurta määrää ihmisiä: eri tavoin vammaiset henkilöt ovat maailmanlaajuisesti suurin yksittäinen vähemmistöryhmä. On hyvä muistaa, että esteettömyyden ja saavutettavuuden kysymykset voivat osua kenen hyvänsä kohdalle missä vaiheessa elämää tahan-

sa. Esimerkiksi erilaiset sairaudet ja tapaturmat voivat tilapäisesti tai pysyvästi laskea ihmisen toimintakykyä.

Invalidiliiton esteettömyysasiantuntija **Noora Piipponen** summaa, että esteettömyys on tärkeää liikkumis- ja toimimiseisille ihmisille, esimerkiksi pyörätuolin käyttäjille ja näkövammaisille

ihmisille. Esteettömyydestä on hyötyä myös ikääntyneille ja usein myös esimerkiksi lastenvaunujen tai pienten lasten kanssa liikkuville:

– Koti on kaikille henkilökohtainen ja yksilöllinen asia ja varmasti meistä jokainen toivoo, että koti olisi viihtyisä sekä toiminnallinen. Esteettömyys hyö-

dyttää aina kaikkia ja tuo laadukkuutta kaikkien asumiseen, mutta osalle se on välttämättömyys, Piipponen kuvailee.

Esteettömässä asunnossa on mietitty toimivuutta esimerkiksi turhien tasoerojen välttämiseksi, riittävän leveillä ovi-aukoilla, esteettömällä WC:llä ja pesutilalla sekä riittävän suurella eteistilal-

la ja keittiöllä. Liian korkeat kynnykset voivat esimerkiksi haitata pyörätuolin tai rollaattorin käyttöä. Leikkauksista tai sairauksista toipuessa esimerkiksi peseytymistiloihin asennettavat yhtenäiset tukikaiteet voivat auttaa arkea.

Edellä mainitut seikat ovat kuitenkin vain esimerkkejä, jotka eivät välttämättä edistä esteettömyyttä kaikkialla samalla tavalla. Piipposen mukaan tärkeintä muutostöissä on huomioida asukkaan yksilölliset tarpeet.

- Kodin tulee olla toimiva – viihtyisyyttä unohtamatta. Kodit ja omakotitalot ja niihin kohdistuvat tarpeet ovat hyvin yksilöllisiä ja niihin liittyvät esteettömyysratkaisut niin ikään tapauskohtaisia.

Piipposen mukaan esteettömyystilannetta omakotitaloissa on tällä hetkellä vaikeaa myös arvioida yksilöllisten tarpeiden myötä.

- Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä ei juurikaan aseta ehtoja omakotiasumiselle eikä meillä Invalidiliitossa ole tietoa siitä, miten omakotitaloissa esteettömyys toteutuu esimerkiksi valtakunnallisella tasolla.

Esteettömyysremonttiin on saatavilla tietoa ja apua

Invalidiliiton sivuilta löytyy kattavasti tietoa asuintilojen esteettömyydestä. Eri huoneiden tarvittavia ominaisuuksia käydään läpi konkreettisin esimerkein, oviaukkojen ja kulkuväylien mitoista kynnysmateriaaleihin.

- Invalidiliiton verkkosivuilla on myös erilaisia itsearviointilomakkeita, kuten Esteetön asuminen tarkistuslista sekä ympäristöministeriön rahoittama Asunnon sisätilojen esteetömyyden arviointilomake, Piipponen kertoo.

Myös esimerkiksi Suomen Asumisen Apu ry:n SAA ennakoida! -sivuilta löytyy runsaasti asumiseen liittyvää tietoa. Oma asumista kannustetaan sivuilla miettimään hyvissä ajoin etukäteen muun muassa esteetömyyden ja turvallisuuden kannalta. SAA ennakoida! -sivuilla ohjeistetaan esimerkiksi asuissuunnitelman tekemisessä ja annetaan muita työkaluja ennakointiin.

Valtakunnallisesti kehitetty ja Invalidiliiton päivittämä ESKEH-kartoitusjärjestelmä voi myös olla yksi tapa lähteä liikkeelle, kun mietitään omakotitalon esteetömyyttä. Invalidiliitto on julkaissut kartoitukseen oppaan ja kartoituslomakkeet. Lisäksi Invalidiliitto kouluttaa esteetömyyskartoittajia, samoin muutamia ammattikorkeakouluja. Koulutettuja kartoittajia toimii ympäri Suomen.

- ESKEH-kartoitusmenetelmä keskittyy julkisten tilojen esteetömyyteen, mutta osaava esteetömyyskartoittaja osaa soveltaa menetelmää myös asuin-ympäristöön, Piipponen kertoo kartoitusmenetelmästä.

Esteetömyyskartoittajat keräävät tarvittavat tiedot kohteista lomakkeilla ja laativat raportin, jossa kuvataan esteetömyyden nykytila, puutteet ja annetaan ehdotuksia tarvittavista toimenpiteistä.

Vanhustyön keskusliiton korjausneuvonta auttaa asuntojen korjaus- ja muutostarpeiden arvioimisessa, edis-

tämisessä ja avustusten hakemisessa. Tarvittaessa neuvot auttavat myös muutostyöt tekevän urakoitsijan löytämisessä.

Vanhustyön keskusliiton korjausneuvot löytävät koko Suomen alueelta. Ammatiltaan he ovat pääsääntöisesti rakennusinsinöörejä tai rakennusmestareita. Myös ikääntyneiden läheiset tai ikääntyneiden kanssa työskentelevät ammattilaiset voivat olla korjausneuvojiin yhteydessä.

Taloudellinen tuki asumisen esteetömyyteen

Vammaisen henkilön taloudellista tukea myöntävät kunnat vammaispuvelulain velvoittamina, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA ja tietyissä tapauksissa vakuutusyhtiöt. Invalidiliitto kertoo sivuillaan kattavasti erilaisten tukien myöntämisperusteista.

Muutostöihin voidaan vuokra-asunnoissa tarvita kiinteistön omistajan lupa. Omakotitaloissa voi puolestaan joutua hankkimaan rakennuslupa. Vanhustyön keskusliiton mukaan korjauksen teettäjän on yleensä haettava ja kustannettava rakennuslupa itse.

Vammaispuvelulain mukaan kunnan tulisi korvata sellaiset muutostyöt, laitteet ja välineet, jotka ovat välttämättömiä tavanomaisista elämäntoiminnoista suoriutumiseen. Laitteita ja välineitä ovat esimerkiksi turvahälytysjärjestelmät ja ympäristöhallintajärjestelmät, edellytysten täyttyessä myös nostolaitteet ja hissit. Muutostöitä ovat muun muassa ovien leventäminen, tukikaiteiden asentaminen tai kynnysten poistaminen.

ARA voi myöntää tukea valtion varoista iäkkäille (yli 65 vuotta) ja vammaisille henkilöille, sekä yhteisöille, jotka omistavat asuinrakennuksen. Yksityishenkilöt voivat saada 1) korjausavustusta tai 2) avustusta kuntotutkimukseen ja perusrakennuksen suunnitteluun. Korjausavustuksen määrä on 50–70 % kustannuksista, kuntotutkimuksissa määrä on enintään 50 % toteutuneista kustannuksista.

Avustuksia haetaan ARA:n verkkoasiointissa ja myönnettävä avustus maksetaan avustettavien toimenpiteiden jälkeen. Päätös avustuksen myöntämisestä on kuitenkin tyypillisesti saatava ennen töiden aloittamista.

Vakuutusyhtiöt voivat eräissä tapauksissa maksaa asunnon muutostyöt, jos taustalla on vammautuminen liikenneonnettomuuden tai tapaturman seurauksena. Tällöin korvausperiaatteet ovat samankaltaiset kuin vammaispuvelulain perusteella.

Vanhustyön keskusliiton sivuilla korvauksista kerrotaan, että avustukset katetaan pääsääntöisesti vain osan korjauksen kokonaiskustannuksista. Myönnetty avustus yleensä myös maksetaan jälkikäteen. Laskut pitää näin ollen varautua maksamaan ensin itse ja kuitit täytyy säilyttää.

Jos kotonaan haluaa asua vielä, kun ikää tulee, tarvittavia muutoksia kannattaa miettiä ajoissa. Pohdintaa ei kuitenkaan tarvitse tehdä yksin ja erilaisilta järjestöiltä löytyy asiantuntijoita tukemaan esteetömyyttä pohtivia ihmisiä monenlaisissa tilanteissa. ■

Ronnyé Bygg

Brantgränd 5, 10520 Tenala tel. 040 558 2990
ronny.gronlund@pp.inet.fi

Nybyggen - Uudisrakentaminen
Sanering - Saneeraus
Vätrums-certifikat - Märkätilasertifikaatti
Kakelarbeten - Kaakelityöt

Garagedörr försäljning o montering
Autotalliien nosto-oven myynti ja asennus

NurseWise

Yksityistä kotihoitoa ja kotisairaanhoidoa nopealla aikataululla juuri sinun tarpeesi huomioiden.

- Kotisairaanhoido hematologiselle potilaalle
- Kotihoito • Kotisairaanhoido
- Saattohoidon tuki

040 0216 854 / Maige
www.nursewise.fi
Espoo, Kirkkonummi, Vihti, Lohja, Siuntio ja Raasepori

luotettava kumppani

PUHDASTA ILOA JO YLI 70 VUODEN AJAN

ETT RENT NÖJE I MER ÄN 70 ÅR

CLEANING & LAUNDRY SINCE 1952

LAADUKKAITA SIIVOUS- JA PESULAPALVELUJA

Tavoitat meitä palvelunumerosta:
☎ 019 264 6600
www.cleankalle.fi

HELSINKI | KIRKKONUMMI | RAASEPORI | HANKO

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Omakotitalon huolto eri vuodenaikoina

Kaikkien materiaalien, rakenteiden ja tekniikan tekninen käyttöikä on rajallinen. Säännöllinen huolto auttaa pidentämään niiden käyttöikää ja siirtää näin kalleimpia korjaustoimia eteenpäin. Huollon merkitystä ei ole siis syytä väheksyä.

Omakotitalon ylläpidossa riittää tekemistä ympäri vuoden. Säännöllistä seurantaa tai ylläpitoa voivat kaivata muun muassa vesikatto, putkisto, ilmanvaihto, ikkunat ja niiden tiivistykset, salaojitus, lämmitys, sadevesijärjestelmät...

Kokeneellakin omakotiasujalla saattaa osa tarpeellisista kausihuollon toimenpiteistä jäädä siis helposti tekemättä. Tästä voi kuitenkin pitkällä aikavälillä seurata ongelmia.

Esimerkiksi Motivan internetsivuillaan julkaisema *Paikat kunnossa? Tarkistuslista kodin huoltoon ja ylläpitoon* on hyvä apuväline omakotitalon ympärivuotiseen huoltoon. Ke-

väällä ja syksyllä kannattaa myös pitää vaikka erillinen huoltopäivä, jolloin suurin osa huoltotoimista hoidetaan. Monien toimenpiteiden osalta ajankohdalla ei ole suurta merkitystä, ja näin ne eivät ainakaan pääsisi unohtumaan!

Huollettavaa riittää niin sisä- kuin ulkotiloissakin

Talon ulkopuolella tärkeimpiä toimenpiteitä ovat kuivatusrakenteiden toimivuuden varmistaminen sekä vesikaton kunnan seuranta. Tämä tarkoittaa muun muassa sadevesikourujen puhdistamista ja siitä huolehtimista, että

sade-, sulamis- ja pintavedet kastelevat rakennusta mahdollisimman vähän.

Talon sisäpuolella puolestaan on olen-naista huolehtia siitä, että talotekniikka, erityisesti ilmanvaihto ja lämmitys toimi-vat kuten pitääkin. Lisäksi etenkin talon märkätiloja ei saisi päästää pintojen osalta huonoon kuntoon.

Kurkkaa välillä myös talon tarkastusluukkuihin

Edellä mainittujen lisäksi omakotita-loissa on runsaasti erilaisia huolto- ja tarkastusluukkuja: muun muassa sala-ojituksen ja jätevesiviemäreiden tarkas-tuskaivot, mahdolliset perusvesikaivot, ryömintätilat, yläpohjan tarkastusluu-kut sekä käyttövesien ja lattialämmitys-ten jakotukit.

Niiden sisälle olisi syytä kurkata sään-nöllisin väliajoin, mutta usein niiden olemassaolo on joko unohtunut vuosi-kausiksi, tai sitä ei ole edes tiedostettu alun perinkään.

Talvella voi puuttua talon lämpövuotoihin

Osa omakotitalon ongelmista tai puut-teista voivat tulla esille vain tiettyyn vuo-denaikaan. Talvella näitä voivat olla muun muassa vedontunne sisätiloissa, kylmät nurkat, lumien poikkeava sulami-nen katolta ja lämmitysjärjestelmän kor-jaustarpeet.

Useimmista rakennuksista löytyy jon-kinlaisia ilma- ja lämpövuotoja sekä muita kehityskohteita energiatehokkuu-den näkökulmasta. Talvi on hyvä aika tarkastella näitä. Lämpökamerakuvaus on hyvä apuväline osana tarkastelua.

Keväällä korjataan talven jälkiä

Talven lumi, jää ja pakkanen voivat aihe-uttaa omakotitalolle monenlaisia vauri-oita. Katolta ryminällä alas tulevat lumet aiheuttavat suuren vaurioitumisriskin, jonka seurauksena voi olla vääntyneitä sadevesikouruja, irtoavia kattoläpivien-tejä, irtoavia kattoturvatuotteita tai vaika alapuolisten terassi- ja katosrakentei-den vaurioita.

Nämä vauriot olisi hyvä tarkastaa mahdollisimman pian tapahtuneen jäl-keen – työturvallisuus huomioon ottaen. Mikäli vesikatolla on tarvittavat lumies-teet, katolta vauhdilla putoavat lumet ja jäät aiheuttavat vähemmän haittaa.

Ilmanvaihto kuntoon kevään koittaessa

Vaikka vesikatolla ei olisikaan talven ai-kana havaittu mitään varsinaisia näkyviä ongelmia, keväällä on hyvä silmäillä sen kunto läpi kokonaisuudessaan.

Kevät on myös hyvä ajankohta käy-dä läpi esimerkiksi talon ilmanvaihto. Il-manvaihdon tyyppi ei käytännössä vaiku-ta puhdistustarpeeseen, vaan enemmän siihen, minkä verran puhdistettavaa on.

Esimerkiksi koneellista ilmanvaihtoa varten on nykyisin saatavilla palveluita, joissa asiakkaalle postitetaan suodatti-met ennalta määritetyn väliajoin. Näin ne tulee vaihdettua automaattisesti oi-keaan aikaan ja säännöllisesti, mikäli il-manvaihtokoneessa itsessään ei ole tä-hän opastavaa toimintoa tai hälytystä.

Ilmanvaihtojärjestelmän puhdistus puolivuositain

Vanha muistisääntö suodattimien vaih-tamisesta keväällä ja syksyllä voi auttaa pitämään vaihtovälin säännöllisenä. Suo-dattimien vaihdon yhteydessä ilmanvaih-tojärjestelmä on hyvä puhdistaa myös niiltä osin, kuin itse pystyy. Tämä tarkoit-taa ilmanvaihtokoneen sisäpuolta, kana-vien tulo- ja poistoilmaventtiileitä sekä tuloilmasäleikköä talon ulkopuolella.

Ilmanvaihtokoneen käyttöohjeissa neuvotaan yleensä myös koneen puhdis-tus. Kanavien puhdistaminen ja ilman-vaihdon tasapainotus kannattaakin sitten jo jättää asiantuntijan tehtäväksi.

Kesällä tehdään ulkotöitä

Kesä menee monilla omakotiasujilla puu-tarhatöiden ja muiden nikkarointien pa-rissa, jolloin omakotitalon huoltaminen ei ole päällimmäisenä asialistalla. Kesä onkin yleisesti parasta aikaa ulkoilmasa tehtäville rakennustöille, kuten julkisi-vun maalaukseen. Maalit, laastit ja muut nestemäiset tai massamaiset vedeneris-teet vaativat yleisesti vähintään +5 °C ul-kolämpötilan, että niitä voidaan käyttää.

Kattopesu viimeistään kesällä

Kesäisin villiintyvät myös sammal ja jä-kälä, jotka ovat haitaksi vesikatolle katto-materiaalista riippumatta. Omakotitalon katon puhdistus kannattaakin tehdä ke-väällä vai viimeistään kesällä ennen kuin kasvusto ehtii levitä liiaksi. Pesu piden-tää katon käyttöikää – ja parantaa toki ulkonäköäkin. Kattoa pestessä tulee kui-tenkin muistaa turvallisuus, tai antaa työ ammattilaisten hoidettavaksi.

Syksyllä varaudutaan sateisiin...

Sadevesijärjestelmien puhdistus on syk-syllä tarpeen. Puista tippuvien lehtien ja roskien takia, mutta myös siksi, että sil-loin sataa eniten. Syksy on luonnolli-sin hetki tarkastella rakennuksen kuiva-na pysymistä: vesikattoa, julkisivuja, ik-kunoita, salaojia, sadevesijärjestelmiä ja niin edespäin.

Moni tilaa myös savuhormin nuoho-uksen viimeistään alkusyksyllä ennen varsinaisen lämmityskauden alkua. Nuohous parantaa tulisijan energiate-hokkuutta ja lisää paloturvallisuutta. Nuohous on teetettävä vuosittain, mutta sen ajankohtaa ei ole määritelty.

...ja tarkistetaan lämmityksen toimivuus

Syksyllä, viimeistään ennen lämmitys-kauden alkua on hyvä varmistaa myös talon lämmitysjärjestelmän toimivuus. Lämmitysjärjestelmän osalta tarkat oh-jeet on syytä varmistaa käytössä olevan järjestelmän käyttöohjeista.

Yleisohjeena voidaan pitää lämmön-lähteen testausta, eli varmistusta, että se tuottaa lämpöä kuten pitää. Aika usein lämmitys ja lämminkäyttövesi kytkeyty-vät toisiinsa, jolloin järjestelmä on läh-tökohtaisesti käytössä ympäri vuoden. Lämmönjakotapaan liittyen on hyvä myös varmistaa, että lämpö kulkee mää-ränpäähänsä ja kaikki termostaatit toi-mivat.

ALANSA PARHAAT

• Kahvilapalvelut

Huollettu öljylämmitys-järjestelmä toimii luotettavasti ja taloudellisesti

Omakotitalon lämmitysjärjestelmä on voinut olla pakkasista riippuen ko-vallakin käytöllä ja kaipaa talven jäljil-tä ylläpitoa. Lämmityslaitetasennuk-sia tekevien liikkeiden urakoitsijajär-jestö Lämmitysenergia Yhdistys ry ohjeistaa öljylämmityksen huoltami-nessa seuraavasti:

Kattila ja öljypoltin tulisi puhdis-taa 1–2 vuoden välein, jottei nokea ja muita palamisjätteitä kerry tulipesän ja suuttimien pinnoille. Puhdistetut laitteet takaavat puhtaan palamistu-loksen, jolloin saman lämmön tuotta-miseen menee vähemmän energiaa.

Poltin ja kattila

Öljypoltin tulee huoltaa joko 2 vuo-den välein tai 5 000 öljylitran kulu-tuksen jälkeen riippuen siitä, kumpi rajapyykki saavutetaan ensiksi. Kat-tila puhdistetaan kerran vuodessa; vanha kattila useammin. Savuhormi on nuohottava kerran vuodessa.

Ammattilaiset suorittavat nor-maalit huoltotoimenpiteet kuten

kattilanpuhdistukset ja nuohoukset sekä poltinhuollot. Kattilanpuhdis-tus, poltinhuolto ja hyötysuhdemitta-us kuuluvat kotitalousvähennyksen piiriin.

Öljylämmityslaitteiston huollon yhteyteen voi nykyisin tilata halutes-saan kattilatarkastuksen, josta saa lämmityksen energiatehokkuudesta kertovan tarkastuspöytäkirjan.

Öljysäiliö

Öljysäiliön tarkastuksista saa tietoa esimerkiksi omasta kunnasta. Tar-kastus kannattaa tilata tarkastusliik-keeltä aina, jos on vähänkään epä-selvyyttä säiliön kunnosta. Omistaja vastaa siitä, että säiliö on kunnossa.

Öljysäiliön puhdistaminen aika ajoin on tärkeää, sillä myös säiliöön kerääntyy ajan mittaan epäpuhtauk-sia, jotka helposti sekoittuvat öljyn joukkoon säiliöntäytön yhteydessä. ■

Lähde: Lämmitysenergia Yhdistys ry

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Tutustu kevään teatteritarjontaan

Iloa, surua – ja kaikkea siltä väliltä! Teatteri tarjoaa ajanvietettä, suuria tunteita, keinon ymmärtää uusia näkökulmia ja kaiken päälle vielä ajattelemisen aihehtakin.

Ihminen ei elä yksin leivästä, kuuluu sanonta. Lisäksi tarvitaan myös hengenravintoa, jota tarjoavat ainakin lukuisat teatterit eri puolilla Suomea.

Valikoimme suurten ja vähän pienempienkin kotimaisten teatterikaupunkien kevään tarjonnasta muutamia kiinnostavia poimintoja. Koosteen kirjoittamisen aikana osa pienemmistä teattereista ei ollut vielä julkaissut kevään ohjelmistoaan, mutta kannustamme tutustumaan niihinkin aktiivisesti!

Joko olisi aika viedä itsensä ja läheisensä pienelle teatterimatkalle?

Helsinki

Helsingin monipuolisesta teatteritarjonnasta voisi

nostaa esiin kiinnostavia näytelmiä rivikaupalla, mutta tilanpuutteen vuoksi mainittakoon edes nämä:

Helsingin kaupunginteatterin (www.hkt.fi) kevätkauden uutuuksia on muun muassa mehukas farssi *Ilmasta rahaa*, jota esitetään teatterin suurella näyttämöllä 15.2. alkaen. Iloittelun on ohjannut valloittava komedienne **Sari Siikander**. Aivan toisia tunnelmia tarjoaa ylläluonnollinen jännäri 2:22, joka saa ensi-iltansa 8.2.2024 Arena-näyttämöllä.

Suomen kansallisteatterissa (www.kansallisteatteri.fi) puolestaan päästään nauttimaan **Sofi Oksasen** odotetusta uutuusnäytelmästä, jonka kantaesitys on maaliskuussa 2024. *Mansikkapaikka* on ajankohtainen, trillerimäisen käänteiden draama, jonka on ohjannut **Mika Myllyaho**.

Hämeenlinna

Hämeenlinnan teatterin (www.hmlteatteri.fi) päännäyttämöllä otetaan tänä keväänsä ilo irti häpeästä. *Häpeä* on kuvailunsa mukaan riemukas ristiretki häpeän ytimeen, joka tuo lavalle näyttelijät **Kaisa Helan** ja **Mari Turusen**. Koska kyseessä on anniskelunäytös, näytelmän ikärajasuositus on K-18.

Kevätkauden aikana näyttämölle saapuu myös sovitus **Tommi Kinnusen** menestysteoksesta *Ei kertonut katuvansa*. Kyseessä on seitsemän teatterin yhteistyöhanke, jossa mukana ovat Tampereen Teatterin lisäksi Kouvolan Teatteri, Turun kaupunginteatteri, Lahden Kaupunginteatteri, Seinäjoen kaupunginteatteri, Hämeenlinnan Kaupunginteatteri sekä suomalaisberliini-

läinen Vapaa Teatteri.

Jyväskylä

Jyväskylän kaupunginteatterin (www.jklteatteri.fi) lavalla jatkaa syksyllä 2023 ensi-iltansa saanut *Evita*-musikaali. **Andrew Lloyd Webberin** säveltämää menestysmusikaalia säestää 10-henkinen orkesteri, ja se tuo lavalle kaikkiaan 20 esiintyjää.

Kevään aikana iloitellaan vielä myös *Älä pukeudu päivälliselle* -farssin parissa, joka sai ensi-iltansa jo syksyllä 2023. *Älä pukeudu päivälliselle* on alkujaan näytelmäkirjailija **Marc Camolettin** kirjoittama ja **Robin Hawdonin** englanninkieliseksi sovittama farssi, joka tunnetaan myös nimellä Ranskalainen pyjama.

Kuopio

Kuopion kaupunginteatterin (www.kuopionkaupunginteatteri.fi) ja Tanssiteatteri Minimien yhteistuos-tanto *MOMO* sekoittaa teatteria, tanssia, parkouria ja taikuutta. Helmikuussa ensi-iltansa saava näytelmä perustuu **Michael Enden** romaaniin. Saksalainen Ende tunnetaan myös fantasiateoksesta *Tarina vailla loppua*, jonka pohjalta on tehty elokuva *Päättymätön tarina*.

Ensi-iltansa alkuvuodesta saa myös musikaalinen esitys *Te Naiset! – tahdon laulaa*, joka tuo näytämölle sovitettuna rakastetut laulut, joita ovat tehneet tunnetuksi suomalaiset naisartistit. Kappaleet ovat mm. populaarimusiikkia eri vuosikymmeniltä.

Lahti

Lahden kaupunginteatterin (www.lahdenkaupunginteatteri.fi) kevätkaudella ensi-iltansa saa *Kunin-kaan puhe*. Näytelmä on lämmينhenkinen kertomus vastahakoisen, änkytyksestä kärsivän kruununperillisen ja tämän puheterapeutin epätodennäköisestä ystävyydestä.

Kate Hamillin sovitus Jane Austenin romaanista *Emma* tarjoilee puolestaan tehetkiä, juoruja ja nokkelaa dialogia, kun nimihenkilö ryhtyy pistämään lähipiirinsä rakkausasioita toimeliaasti ”kuntoon”.

Oulu

Oulun teatteri (www.oulunteatteri.fi) tuo kevään aikana Suurelle näyttämölle näytelmän *Varjoja paratiisissa*, joka perustuu **Aki Kaurismäen** samannimiseen elokuvaan vuodelta 1986. Roskakuskin ja kassatyöntekijän sydämellisen rakkaustarinan kantaesityksen on Oulun teatteriin ohjannut ja dramatisoinut **Jarno Kuosa**. *Varjoja paratiisissa* näyttää arjen ja vaatimatoman elämän kauneuden taattuun kaurismäkeläiseen tyyliin.

Rakkautta käsitellään teatterin keinoin myös Oulun teatterin toisessa kevään ensi-illassa *Punaisin ruusu puhkeaa kukkaan*. Voimakkaan visuaaliseksi kuvailtu komedia kertoo rakkauden syvimmän olemuksen etsimisestä, sitoutumiskammosta ja onnettoman rakkauden yli pääsemisestä. *Punaisin ruusu puhkeaa kukkaan* perustuu **Liv Strömquistin** samannimiseen sarjakuvaan vuodelta 2019.

Oulun Työväen Näyttämön (www.otn.fi) kevään ohjelmistoon kuuluu puolestaan brittiläisen Alan Ayckbournin komediallinen trilleri *Yhdistävät ovet*. Näytelmä yhdistelee hitchcockmaista jännitystä hulvattomaan huumoriin, ja sen on ohjannut **Sari Jaatinen**.

Seurata kannattaa myös esimerkiksi Oulun ylioppilasteatterin (www.oulun ylioppilasteatteri.fi) tarjontaa.

Rovaniemi

Rovaniemen teatterin (www.rovaniementeatteri) keväessä nähdään musiikkipitoinen, humoristinen *Populäärimusiikkia Vittulajänkältä*, joka kertoo

Raseborgs
Sommarteater
presenterar

DE TRE
MUSKETÖRERNA
27.6 - 4.8.2024

Dags att skaffa dina biljetter för sommaren 2024!
till salu från och med 1 mars

Early Bird erbjudande
1.3-31.3
18 euro/per biljett

(biljetter köpta under early bird kampanjen, betalas inte tillbaka vid avbokning)

www.raseborg.org

@raseborgssommarteater

TRYCKERI
TEATERN

Ett rum för teater, dans, musik, seminarier, möten
Tila teatterille, tanssille, musiikille, seminaareille, kokouksille

Scenen i Fokus
Evenemang och utrymmeshyrning
Centralt läge, på gångavstånd
från Karis resecenter med direkta
förbindelser till Helsingfors och Åbo

Näyttämö Fokuksessa
Tapahtumat ja tilavuokraus
Keskeinen paikka, kävelymatkan
päässä Karjaan matkakeskukselta
josta pääsee suorilla yhteyksillä
Helsinkiin ja Turkuun

tryckeriteatern.org

/ tryckeriteatern | info@tryckeriteatern.org | 019 241 5035
Dalgatan 4/Laaksokatu 4, 10300 Karis/Karjaa

Freepik

nuoren miehen kasvutarinan 1960- ja 1970-lukujen Pa-
jalassa, niin Suomen kun Ruotsinkin vaikutuspiirissä.
Populäärimusiikkia Vittulajänkältä perustuu ruotsa-
laisen **Mikael Niemen** samannimiseen läpimurtoro-
maaniin. Teoksen on dramatisoinut **Pentti Kotkanie-
mi** ja se on on Rovaniemen Teatterin taiteellisen joh-
tajan **Riku Innamaan** ensimmäinen ohjaus toimikau-
dellaan.

Toinen teatterin kevään ensi-ilta on *JULIUS – Kau-
kaisella tähdellä oman päänsä sisällä*. **Otto Nyber-
gin** käsikirjoittamassa nuorten näytelmässä käsitel-
lään yksinäisyyden kokemusta ja toisen ihmisen pel-
koa, joka saavuttaa kosmiset mittasuhteet. Esityksen
työryhmä koostuu nuorista teatterialan osajista.
Otto Nyberg vierailee näytelmätekstinsä kantaesityk-
sen ohjaajana.

Tampere

Tampereen Teatterin (www.tampereenteatteri.fi)
Frenckell-näyttämöllä ensi-iltansa saa **Juha Siltasen**
uusi näytelmä *Vieras eli Julmurin suviyö*, joka tuo natsi-
Saksan pelätyimmän miehen, Heinrich Himmlerin
Sydän-Hämeen kesäyöhön. Vaikka *Vieraan* genreksi
on määritelty draama, sen kuvaillaan olevan ”erään-
lainen komedia ja jännitys näytelmä, mutta ennen
kaikkea tarina rakkauksista”.

Tampereen Työväen Teatterin kevät tarjoaa suur-
tuotantoja kuten *Macbethin* ennakkoesityksen, mut-
ta myös pienempiä kiinnostavia uutuuksia. Kellarite-
atterin näyttämöllä kantaesityksestä saa alkuvuodes-
ta **John Miltonin** *Kadotetun paratiisin* pohjalta tehty
samanniminen näytelmä, jossa klassinen tarina en-
kelien ja paholaisten taistosta saa myös humoristisia
sävyjä Saatanan kertomana.

Tampereen runsaasta teatteritarjonnasta kannat-
taa katsastaa myös muun muassa Tampereen Yliop-
pilasteatterin (www.teat.fi), Tampereen Komediate-
atterin (www.komediateatteri.fi) ja Teatteri Telakan
(www.teatteritelakka.fi) ohjelmistot – ja paljon muuta!

Turku

Turun Kaupunginteatterin (www.tkteatteri.fi) kevää-
seen kuuluu yhteistyössä Saaristo-oopperan ja Tu-
run filharmonisen orkesterin kanssa tuotettu kama-
riooppera *Ihminen parhaan kykynsä mukaan*. Kirjailija
Tommi Kinnusen kynästä syntynyt ooppera on platonin-
nen rakkaustarina, ja sen on säveltänyt **Joel Järventausta**.
Kevätkaudella ensi-iltansa saa myös komedia *Jotain hiih-
dosta*, joka asettaa vastakkain kaksi kansallislajiamme,
hiihdon ja jääkiekon. Samalla käsittelyyn pääsevät niin
suomalaisuus, perhe kuin sukupolvierotkin. *Jotain hiih-
dosta* esitetään Turun Kaupunginteatterin Sopukka-näyt-
tämöllä.

Äbo Svenska Teaterin (www.abosvenskateater.fi) la-
valla voi vielä kevätkaudella nauttia Broadway-musikaa-
lista *Something Rotten!* Musikaalia esitetään Suomes-
sa ensimmäistä kertaa ruotsiksi, mutta se on tekstitetty
myös suomeksi.

Teatterielämyksiä Turussa tarjoavat myös esimerkiksi
Tehdas Teatteri (www.tehdasteatteri.fi), joka on vuon-
na 2000 perustettu vapaan kentän ammattiteatteri ja yksi
suomalaisen uuden nukketeatterin päänäyttämöistä,
sekä vahva ja aktiivinen harrastajateatteri Teatteri Akseli
(www.teatteriakseli.fi).

Vaasa

Vaasan kaupunginteatterin (www.vaasa.fi) keväässä
nähdään muun muassa vierailuesitys *Voi Luoja!* Kome-
diallista näytelmää tähdittää **Sanna-Kaisa Palo**, jonka
esittämän psykoterapeutin potilaana on ei sen vähem-
pää kuin Jumalan roolissa nähtävä **Martti Suosalo**. Ko-
media ruotii räätölmästä länsimaisen ihmisen alitajun-
taa ja ennakkoluuloja.

Suosittellemme tutustumaan myös Wasa Teate-
rin (www.wasateater.fi) ja Vaasan Ylioppilasteatte-
ri Rampin (www.vaasanylioppilasteatteri.fi) tarjon-
taan. ■

Hei lukija

Askarruttaako kodin remontointi?
Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:

omakotilehdet.fi/palaute

Omakoti

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen
sirpa.pietikainen@europarl.europa.eu

Kiinteistöjen ympäristökestävyys on myös hyvää rahoitus- ja lainapolitiikkaa

Kiinteistöjen arvo liittyy paitsi kiinteistön sijaintiin ja rakennuksen laatuun, myös yhä enemmän kestävyyskysymyksiin. Emme voi enää sivuuttaa sitä tosiasiaa, että kiinteistöjen arvo ja niiden rahoitusvaikutukset liittyvät läheisesti kestävä kehityksen periaatteisiin.

Kun tarkastellaan kiinteistöjen arvonmuodostusta, perinteiset tekijät kuten sijainti, alueen palvelut ja rakennusten tekninen laatu ovat edelleen avainasemassa. Kuitenkin yhä useammat ostajat ja sijoittajat arvostavat myös ympäristötekijöitä, jotka siten vaikuttavat suoraan kiinteistön arvoon ja sen rahoitettavuuteen.

Kestävyys ei ole pelkästään ekologinen valinta, vaikkakin jo pelkästään kiinteistön ekologisuudella on sinänsä hyvin mittava itseisarvo. Ekologisesti tehokkaat rakennus- ja energiatehokkuusratkaisut johtavat alentuneisiin energiakustannuksiin ja nostavat kiinteistön arvoa pitkällä aikavälillä. Lisäksi ympäristöystävällinen sijainti ja liikenneyhteydet voivat tehdä kiinteistöstä houkuttelevan paikan asua ja työskennellä. Kiinteistön arvoa voidaan nostaa myös ympäristön ja biodiversiteetin kannalta tärkeillä viherrakenteilla. Viherkatot ja -seinät ovat paitsi tärkeitä luonnon monimuotoisuudelle, ne myös lisäävät asukkaiden viihtyisyyttä. Viherrakenteiden sijoittelu ja määrä tulisi ottaa huomioon jo rakennuksen remontointia suunniteltaessa, jolloin ne voidaan suunnitella kokonaisuuden luontevaksi osaksi.

Rakennusten energiatehokkuuden ja energiaomavaraisuuden parantaminen on sijoituksena kannattava, sillä ne maksavat itsensä takaisin muun muassa energiasäästöjen ja aurinkopaneeleilla tuotetun energian avulla. Energiaremontit ja uusiutuviin siirtyminen vakauttavat energian hintaa, jolloin ne suojaavat asunnonomistajaa myös sähkön markkinahinnan heilahduksilta. Asunnon arvo myös nousee energiaremonttien myötä, jolloin investoiminen energiate-

hokkuusratkaisuihin kasvattaa asunnonomistajan pääomaa.

Kiinteistöjen kestävyys ei ole ainoastaan ostajien ja sijoittajien mieltymys, vaan se vaikuttaa myös lainoitukseen. Finanssiala tunnistaa yhä enemmän kestävyysnäkökulmat osana riskienhallintaa. Pankit ja rahoituslaitokset arvioivat kiinteistölainojen riskejä huomioimalla ilmastomuutoksen vaikutukset, energiatehokkuuden ja muut kestävyyskriteerit. Kestävä kiinteistö on vähemmän altis arvonalenemiselle ja siten houkuttelevampi lainanantajille.

Kiinteistölainojen hinnoittelussa kestävyys voi vaikuttaa suoraan lainojen korkotasoon. Lainanantajat voivat tarjota edullisempia korkoja kiinteistöille, jotka täyttävät tietyt ympäristöystävällisyysstandardit tai energiatehokkuusvaatimukset. Tämä ei ainoastaan kannusta kestävään rakentamiseen, vaan myös motivoi olemassa olevien kiinteistöjen omistajia investoimaan kestävyystoimenpiteisiin. Kestävyysnäkökulmat tulisivat nostaa keskeisiksi tekijöiksi kiinteistölainojen arvioinnissa. Pankkien ja muiden rahoituslaitosten tulisi aktiivisesti huomioida ympäristöriskit kiinteistöissä siten että huonosti hoidetun kiinteistön pääomavakuuksia tarvitaan lisää, lainankorot ovat korkeampia ja riskiluokitus suurempi ja vastaavasti tarjoamalla parempia ehtoja ympäristöystävällisille kiinteistöille. Tämä ei ainoastaan edistä kestävä rakentamista, vaan myös luo taloudellisia kannustimia, jotka tukevat yhteiskunnan laajempia kestävä kehityksen tavoitteita.

Kiinteistöjen arvosta ei siis voida enää puhua puhumatta samalla kestävydestä. Kestävä kiinteistö ei ole pelkästään investointi tulevaisuuteen, vaan se vaikuttaa myös lainoitukseen ja lainan hintaan. On aika rakentaa kestävää tulevaisuutta, jossa kiinteistöjen arvoa mitataan paitsi betonissa ja tiilissä, myös ympäristöystävällisten valintojen perusteella. Kestävä kiinteistö on hyvä sijoituskohde, joka säilyttää arvonsa niin pankin kuin kiinteistön omistajankin kannalta.

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Uusi vuosi on toiveita täynnä

Vuodenvaihteen juhlahumu on jo jäänyt taakse, ja uusi vuosi kovasti käynnissä. On siis aika antaa tilaa toiveikkuudelle ja kaikelle uudelle. Monissa maissa uusi vuosi otetaan vastaan esittämällä toiveita tulevasta – ja tekemällä jos jonkinmoisia hassutuksia, jotta nuo toiveet toteutuisivat. Uskomukset voivat olla elämän suola, jos niitä ei ota liian vakavasti.

Esimerkiksi Skotlannissa ja Kreikassa uskotaan, että ensimmäinen henkilö, joka vuoden vaihduttua astuu kotiin, tuo mukanaan hyvää onnea, kunhan tämä astuu sisään oikealla jalalla ja tuomisten kera.

Brasiliassa uudenvuodenaattona on tapana suunnata rannalle, jossa hypätään seitsemän aallon ylitse ja esitetään samalla seitsemän

toivetta tulevalle vuodelle.

Monissa espanjankielisissä maissa onnea tavoitellaan syömällä vuoden vaihtuessa kaksoista viinirypälettä – yksi jokaisella kellon-lyömällä. Myös Italiassa uusi vuosi toivotetaan saapuvaksi syömällä pyöreitä ruokia: perinteisen cotechino-makkaraa ja linsejä sisältävän keskiyön aterian uskotaan tekevän vuodesta onnekkaan.

Venäjällä uuden vuoden toive kirjoitetaan paperilapulle, joka sitten poltetaan. Paperin tuhkat ripotellaan lasilliseen samppanjaa ja siemaistaan juoman mukana – ja toiveen toteutuminen on taattu!

Lähde: www.ef.fi

Tykkää meistä FACEBOOKISSA!
facebook.com/omakotilehti

Ristikon ratkaisu edellisestä lehdestä.

RISTIKKO

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Haiku-kin

+1=2x2

Ytime-käs

Yhdistettävät

Suho-nen

MITÄ?

MISSÄ?

PUHINAT

Veroyksikkö

45/52 Huone

KASA-ta

Sopa-nen

Loka-tyttöjä

Ei tipu

LAJI

Turhis Valtio

Ajoihin Hauras

lapsi

Korkata

Sokerinen Broux Popp

Koti-vaate

TUR-NER

Ottelu-alusta

Ahdas

Näillä kirkot

6-9

Ruma?

Vie rahaa

"Kau-kalo"

Eipäs!

Juupas!

Lyön-tejä

YÖKI!

Norjaa

Osata

Ei setiä

"istuini" ELIÖ

Tilitkin

Juus-toa

Paha-kin

-1. KUKKA-

1.12.

Keu-lassa

Puiden vaiva

Uskoa 1-1

Runne

Muisti-katkos

RAKS!

Paa-luttaa

Sokerinen Broux Popp

1.12.

Keu-lassa

Puiden vaiva

Uskoa 1-1

Runne

Muisti-katkos

RAKS!

» LAKIPALSTA

Varatuomari Iina Tornberg
Asianajotoimisto
Lindblad & Co Oy

Jääkaapin poistoputken tukkeutumisesta aiheutuneen vesivahingon korvaaminen

Monelle voi tulla yllätyksenä, että jääkaapin sulamisveden poistoaukko voi likaantumisen johdosta tukkeutua siten, ettei jääkaappi pysty enää poistamaan vettä oikein. Mikäli tukkeutunutta poistoaukkoa ei puhdisteta, sulamisvedet voivat valua jääkaapin edestä reunaa pitkin lattialle. Kylmälaitteiden alle suositeltu vuotoveden esille tuova kaukalo ei estä jääkaapin edestä tulevan veden valumista lattialle ja on mahdollista, että sulamisvesi aiheuttaa vesivahingon asukkaan huomaamatta.

Kodinkoneiden ylläpito on taloyhtiöissä lähtökohtaisesti osakkaan ja huoneiston asukkaan vastuulla, ja laitteita tulee huoltaa ja puhdistaa säännöllisin väliajoin annettuja ohjeita noudattaen. Tällaisia ohjeita on mahdollista löytää ainakin uusissa kohteissa kauppojen yhteydessä saaduista kodinkansioista tai esimerkiksi laitteen valmistajan internet-sivuilta. Onneksi jääkaapin poistoputken tukkeutumisesta aiheutuneet vahingot korvattaneen omavastuuosuuksia lukuun ottamatta lähtökohtaisesti kokonaisuudessaan vakuutuksista, mikäli vakuutukset vain on otettu.

Mikäli vesivahinko on tapahtunut kerrostalossa, vahingon kartoituskulut ja mahdollisiin rakenteisiin kohdistuvat korjauskustannukset korvattaneen lähtökohtaisesti taloyhtiön kiinteistövakuutuksesta. Samalla tavoin korjaustöiden

yhteydessä mahdollisesti suoritettavasta rakenteiden kiuvauksesta johtuvat nousseet sähkökulut ohjattaneen myös taloyhtiön vakuutuksesta korvattavaksi. Asukkaan kotivakuutuksesta puolestaan korvattaneen vahingon kartoittamiseen kuulumattomasta vanhan lattiamateriaalin poistosta sekä uuden lattian asentamisesta aiheutuvat kulut. Mikäli parkettilattia vaihdettaisiin korjauksen yhteydessä laattalattiaan, laatoittamisesta ja lattialämmityksen asentamisesta aiheutuvat lisäkustannukset eivät todennäköisesti olisi kotivakuutuksesta korvattavia vahinkoja, koska korvaustöiden kustannukset lienevät lähtökohtaisesti hyväksyttäviä vain vahinkoa edeltäneeseen tasoon.

Kotivakuutuksesta korvattaneen usein myös asumisen keskeytymisestä ja sijaisasumisesta aiheutuneita kustannuksia silloin, kun vahinko on kotivakuutuksen ehtojen mukaan laadultaan korvattava. Vakuutusyhtiöt ratkaisevat vesivahinkoja koskevia korvausvaatimuksia kuitenkin tapaus kerrallaan ja on mahdollista, että vakuutusyhtiöt päätyvät korvauspäätöksissään toisiinsa nähden erilaisiin lopputuloksiin. Mutkaton yhteydenpito asukkaan tai osakkaan, taloyhtiön ja vakuutusyhtiön edustajan kesken joka tapauksessa nopeuttaa vesivahingon korvaamista koskevan asian käsittelyä ja loppuunsaattamista.

BEMA^{Center}

Tammisaarentie 55, 10320 Karjaa • Puh. 019 231 410 • www.bema.fi
Auki ma-pe 8-17, la 9-14

MYynti

HUOLTO

VARAOSAT

Pienkoneet Ruohonleikkurit
Moottorisahat Sähkötyökalut
Käsityökalut Hydraulikka

STIHL® **Husqvarna**®

HONDA
Power
Equipment

LÖYDÄT MEIDÄT TÄÄLTÄ!

Tammisaarentie 55, Karjaa

Vuoden yrittäjä 2023 Raaseporissa / Årets Företagare 2023 i Raseborg

**MATKATOIMISTO SINUA VARTEN!
RESEBYRÅ FÖR DIG!**

Laivamatkat, lennot, hotellit, mökkilomat, ryhmämatkat;
meiltä saat apua unelmamatkasi toteuttamiseen.

Båtresor, flyg, hotell, stugor, gruppresor;
från oss får du hjälp att förverkliga din drömsresa.

Meiltä myös valmismatkat, kuten Apollomatkat,
Matkapojat, Kristina Cruises, Hurtigruten, Lomalinjat ym.

Från oss också paketresor som Apollomatkat,
Matkapojat, Kristina Cruises, Hurtigruten, Lomalinjat etc.

**Ota yhteyttä ja kysy lisää!
Ta kontakt och fråga mera!**

Matkaikkuna Oy / Matkahaukka | Keskuskatu 100, 10300 Karjaa
puh. +358 19 278 2800 | s-posti: karis@matkahaukka.com

Raaseporin ja Hangon Asbestikartoitus Oy

- Kuntotarkastukset
- Asbestikartoitukset

info@rhasbesti.fi
www.rhasbesti.fi
Puh. 040 770 0282

Wi-Box

BAKERY & KITCHEN

ÖPPET / AVOINNA

vardagar - arkisin

06.00 - 18.00

lördagar - lauantaisin

08.00 - 18.00

Tarkista aukioloajat fb:sta. Kolla öppettiderna på fb.

(019) 232 330

www.wiboxbageri.fi

Mekaanikontie 4
10600 Horsbäck